

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Náklady obcí na financování školských zařízení

Costs of Municipalities on Financing of School Facilities

Student: Monika Herrmannová

Vedoucí bakalářské práce: ing. Anna Juřicová

Ostrava 2013

Zadání bakalářské práce

Student: **Monika Herrmannová**
Studijní program: B6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: 6202R055 Veřejná ekonomika a správa
Specializace: 02 Veřejná ekonomika a správa
Téma: **Náklady obcí na financování školských zařízení**
Costs of Municipalities on Financing of School Facilities

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
2. Organizace a principy financování příspěvkových organizací územně samosprávných celků
3. Analýza nákladů vybraných obcí na jejich školská zařízení
4. Zhodnocení nákladů vybraných obcí na jejich školská zařízení
5. Závěr

Seznam použité literatury

Seznam zkratk

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Seznam příloh

Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

NAHODIL, František et al. *Veřejné finance v České republice*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2009. 359 s. ISBN 978-80-7380-162-5.

PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. 588 s. ISBN 978-80-7357-614-1.

PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. přepracované vyd. Praha: ASPI, 2008. 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Anna Juřicová**

Datum zadání: 23.11.2012

Datum odevzdání: 10.05.2013

doc. Ing. Petr Tománek, CSc.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Místopřísežné prohlášení o samostatném vypracování bakalářské práce

Prohlašuji, že jsem celou práci, včetně všech příloh, vypracovala samostatně.

V Ostravě dne 2.5.2013

Monika Herrmannová

OBSAH

1. Úvod.....	2
2. Organizace a principy financování příspěvkových organizací územně samosprávných celků.....	4
2.1. Obec – základní územní samosprávný celek.....	4
2.2. Příspěvkové organizace zřizované územními samosprávnými celky.....	5
2.3. Vzdělávání v České republice	10
2.4. Finanční normativy.....	18
2.4.1. Republikové (státní) normativy	19
2.4.2. Krajské (místní) normativy	20
3. Analýza nákladů obcí na školy a školská zařízení.....	22
3.1. Charakteristika obcí a jejich hospodaření.....	22
3.2. Kapacita a využití škol a školských zařízení v letech 2007-2011	26
3.3. Analýza nákladů na financování škol a školských zařízení.....	27
3.3.1 Analýza provozních výdajů na školství v roce 2007	29
3.3.2 Analýza provozních výdajů na školství v roce 2008	31
3.3.3 Analýza provozních výdajů na školství v roce 2009	34
3.3.4 Analýza provozních výdajů na školství v roce 2010	36
3.3.5 Analýza provozních výdajů na školství v roce 2011	38
4. Zhodnocení analýzy nákladů vybraných obcí na jejich školy a školská zařízení.....	41
5. Závěr.....	50
Seznam literatury.....	52
Seznam zkratk.....	54
Prohlášení o využití výsledku bakalářské práce	
Seznam příloh	
Jednotlivé přílohy	

1. Úvod

Školství, a tím zároveň i vzdělávání, je důležitou součástí lidského života. Má význam jak pro jedince, který se s vyšším vzděláním může lépe uplatnit na pracovním trhu, má vliv na jeho postavení ve společnosti a v důsledku ovlivňuje celý jeho život, tak i pro celou společnost. Úroveň vzdělání má výrazný dopad na hospodářskou prosperitu, kulturní sféru i sociální rozvoj společnosti. Je příkladem pozitivní externality, kdy užitek jednotlivce ze vzdělání má kladný vliv i na vyšší produktivitu práce, vyšší konkurenceschopnost země a tím i vyšší hospodářský růst. Právě proto je investice do vzdělání a rozvoje školství jednou z priorit všech vyspělých států. Promítá se i do základních cílů Evropské Unie vytyčených pro období do roku 2020, kde je důraz na zlepšení úrovně vzdělání jedním z hlavních bodů.

V České republice je právo na vzdělání zakotveno v Ústavě České republiky a v Listině základních práv a svobod. Od roku 1989 dochází po ekonomické stránce k propojení veřejného a soukromého sektoru, setkáváme se tak se všemi typy veřejných statků (čistě veřejné, smíšené i soukromé). V České republice, tak jako ve velké většině států, je základní školství preferovaným statkem, tzn. že je zákonem určena délka povinné školní docházky, kterou žák musí absolvovat; u nás je to devět let.

V současné době se školství potýká s mnoha problémy. Jedním z nich je klesající demografický vývoj obyvatelstva a s ním spojený úbytek žáků. Oproti školnímu roku 1989/90 ubylo v roce 2011/2012 na základních školách o 35,75% žáků¹. To s sebou nese rušení a slučování škol, a to jak mateřských, tak i základních a středních. Na optimalizaci sítě škol sekundárního i terciálního vzdělávání má také vliv změna preferencí žáků - postupně ubývá zájem o studium na odborných učilištích a technických školách.

V sociální sféře dochází ve školství stále častěji k negativním jevům, řeší se šikana či útoky žáků na své spolužáky, ale i na učitele. Také společenské postavení učitelů se velmi změnilo. V historii byli učitelé považováni za elitu obce, dnes je znatelný pokles společenské prestiže na žebříčku profesí. Své postavení si udrželi pouze vysokoškolští pedagogové.

Dalším problémem dopadajícím na školství jsou škrty v rozpočtu ČR. Od roku 1993 do roku 1996 tvořily veřejné výdaje na vzdělávání více než 5 % HDP. Od roku 2002 podíl prostředků vynakládaných na školství k HDP stále klesá, a to na 4,1 % v roce 2008².

¹ Počet žáků v základních školách. In: *Český statistický úřad* [online] ČSÚ [23.3.2013] Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/dyngrafy.nsf/graf/cr_od_roku_1989_skoly

² Strategické a koncepční dokumenty. In: *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy* [online]. MŠMT [14.2.2013]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/strategicke-a-koncepcni-dokumenty-cerven-2009>

Důsledkem je jednak odchod kvalifikovaných pedagogů mimo školství, především pak mužů, ale také silný tlak na financování z veřejných zdrojů, zřizovatelů a vedení škol na snižování nákladů. Financování základních škol jejich zřizovateli – obcemi a s nimi spojené výdaje jsou také předmětem této bakalářské práce.

Cílem práce je analyzovat výdaje na školství ve dvou přibližně stejně velkých obcích ve stejném regionu – Poodří, zhodnotit a nastínit možnosti řešení na zlepšení jejich hospodaření. Sledovanými obcemi jsou obec Sedlnice a obec Jistebník na Novojičínsku.

K dosažení cíle byly použity metody popisu, analýzy a komparace.

Práce je rozdělena do pěti kapitol.

Po úvodu, který seznamuje se členěním bakalářské práce, následuje druhá, teoretická část.

V této kapitole je představena obecná charakteristika obcí, jejich funkce a zabezpečování veřejných statků. Dále jsou zde uvedeny způsoby zřizování příspěvkových organizací, mezi něž patří školy a školská zařízení a způsoby jejich financování. Podrobněji se zabývá metodikou řízení regionálního školství, hospodaření škol a transfery do těchto organizací. Charakterizovány jsou ukazatele finančních normativů, kterými stát přispívá na výdaje na vzdělávání.

Třetí kapitola je zaměřena na konkrétní příspěvkové organizace vykonávající činnost škol, financování jejich provozu z výdajů obcí a transferů a také hospodaření škol. Po seznámení s vybranými obcemi, základními údaji a daty, se kapitola nejprve věnuje výsledkům hospodaření obcí a následně demografickému vývoji, který má vliv na kapacitu škol. V dalších podkapitolách, které analyzují hospodaření v průběhu pěti let (za období od roku 2007 po rok 2011) je provedeno porovnání nákladů obcí na celkové výdaje s důrazem na sektor školství a náklady na jimi zřizované školy. Výdaje škol jsou rozebrány do detailních položek.

Obsahem čtvrté kapitoly je zhodnocení analýzy nákladů vybraných obcí a jejich komparace, což je východiskem pro návrhy ke zlepšení finanční situace a hospodaření škol a tím i obcí.

V závěru práce jsou shrnuty poznatky, závěry a doporučení, vyplývající ze čtvrté části.

Zdrojem informací pro zpracování analýz jsou závěrečné účty obcí, výkazy hospodaření obcí a příspěvkových organizací a výroční zprávy v daných letech.

2. Organizace a principy financování příspěvkových organizací územně samosprávných celků

2.1. Obec – základní územní samosprávný celek

Obec je základním článkem územní samosprávy. Postavení obce je stále významnější, což je výsledkem probíhající decentralizace kompetencí a odpovědnosti za zabezpečování různých druhů veřejných statků pro obyvatelstvo ze státu na územní samosprávu.

Obec je základní územní jednotkou státu. Tvoří ji obyvatelstvo, které společně užívá vymezené katastrální území a které má právo na samosprávu zakotvené v Ústavě. V demokratických zemích má obec postavení územního samosprávného společenství, nestátního subjektu.

V právním smyslu je obec vymezena třemi základními znaky, kterými jsou:

- území;
- občané – ČR s trvalým pobytem, občané s čestným občanstvím obce (města);
- samospráva veřejných záležitostí na katastrálních územích obce, tzn. působnost.

Funkce obce a zabezpečování veřejných statků

Obec plní funkce vymezené zákonem o obcích:

- vlastní samosprávnou funkci, v ČR tzv. samostatná působnost obce (podrobněji zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů) v záležitostech, o kterých může samostatně rozhodovat, tzn. má určité zákonem upravené pravomoci. Obec jako územní společenství občanů má právo na samosprávu, právo samostatně rozhodovat v mnoha oblastech veřejné správy – a to ve věcech územní samosprávy.
- Přenesenou funkci, v ČR tzv. přenesená působnost (podrobněji zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů) – výkon státní správy. Vykonávají ji výkonné orgány obcí a jsou v této činnosti podřízeny a kontrolovány orgány státní správy a v některých oblastech od roku 2011 krajskými úřady.

Obce zabezpečují pro své obyvatelstvo různé druhy veřejných statků. Využívají různé způsoby jejich zabezpečování, nicméně stále převažuje zajišťování veřejných statků prostřednictvím organizací v lokálním a regionálním veřejném sektoru.

V současné době jsou k zabezpečení veřejných statků a dalších veřejně prospěšných činností zakládány jako veřejnoprávní neziskové organizace především

- organizační složky, které nemají právní subjektivitu,
- příspěvkové organizace s právní subjektivitou³.

Právní základy územní samosprávy jsou zakotveny v Ústavě ČR v hlavě první, článku osmém („Zaručuje se samospráva územních samosprávných celků“) a dále v hlavě sedmé (čl. 99-105), jež je věnována územní samosprávě celá. Zde jsou popsány základní principy, na nichž stojí územní samospráva v ČR. Vydáním zákona č. 367/1990 Sb. o obcích došlo s účinností k 24.11.1990 k obnovení obecního zřízení. V současnosti je obecní zřízení upraveno zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích ve znění pozdějších předpisů. Právní postavení obcí je upraveno Ústavou ČR v hlavě třetí, věnované výkonné moci. V hlavě čtvrté, věnované moci soudní, nalezneme ústavní záruky samosprávy. Samostatná úprava je obsažena v hlavě sedmé, nazvané „územní samospráva“⁴.

2.2. Příspěvkové organizace zřizované územními samosprávnými celky

Územně samosprávné celky (ÚSC) zřizují příspěvkové organizace podle zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů zpravidla pro zajišťování neziskových činností, které na rozdíl od organizačních složek s ohledem na rozsah, strukturu a složitost vyžadují právní subjektivitu.

Příspěvkové organizace hospodaří s vlastními příjmy, které dosahují ze své vlastní činnosti – především z vybraných uživatelských poplatků od svých klientů, které si ponechávají pro financování nákladů na tyto činnosti. Příspěvkové organizace zřizované ÚSC dále hospodaří s finančními prostředky svých fondů, mohou získávat i peněžní dary od různých subjektů i finanční prostředky ze zahraničí. Příspěvkové organizace jsou na rozpočet svého zřizovatele napojeny saldem svého rozpočtu.

Získávají vlastní příjmy (např. z uživatelských poplatků), které jim však nestačí

³ PEKOVÁ, J. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR. 1. vydání.* Praha : Wolters Kluwer ČR, 2011. 588 s. ISBN 978-80-7357-614-1.

⁴ HALÁSEK, D. *Veřejná ekonomika. 2. vydání.* Opava : Optys, 2007. 208 s. ISBN 80-85819-60-0.

na úhradu nákladů spojených se zabezpečováním veřejných statků. Chybějící finanční prostředky na krytí nákladů na produkci veřejného statku jsou jim poskytovány ve formě příspěvku na provoz (běžný) a příspěvku na investice (kapitálový) z rozpočtu zřizovatele. Výjimečně může dojít k situaci, kdy jsou příspěvkové organizace odvodové, tzn. odvádějí odvod do rozpočtu svého zřizovatele⁵.

Právní vztahy mezi zřizovatelem a příspěvkovou organizací

Základní právní úprava vztahu mezi zřizovatelem a příspěvkovou organizací je dána zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, a to zejména jeho čtvrtou částí, která upravuje organizaci územně samosprávných celků. Podrobně jsou příspěvkovým organizacím věnována ustanovení §27 až §37a.

§27 Zřizování, změny a zrušení příspěvkových organizací

- (1) Územní samosprávný celek zřizuje příspěvkové organizace pro takové činnosti ve své působnosti, které jsou zpravidla neziskové a jejichž rozsah, struktura a složitost vyžadují samostatnou právní subjektivitu.
- (2) Zřizovatel vydá o vzniku příspěvkové organizace zřizovací listinu, která musí obsahovat
 - a) úplný název zřizovatele; je-li jím obec, uvede se také její zařazení do okresu,
 - b) název, sídlo příspěvkové organizace a její identifikační číslo osoby poskytnuté správcem základního registru osob; název musí vylučovat možnost záměny s názvy jiných příspěvkových organizací,
 - c) vymezení hlavního účelu a tomu odpovídajícího předmětu činnosti,
 - d) označení statutárních orgánů a způsob, jakým vystupují jménem organizace,
 - e) vymezení majetku ve vlastnictví zřizovatele, který se příspěvkové organizaci předává k hospodaření (dále jen „svěřený majetek“),
 - f) vymezení práv, která organizaci umožní, aby se svěřeným majetkem mohla plnit hlavní účel, k němuž byla zřízena; zejména se uvedou práva a povinnosti spojené s jeho plným efektivním a ekonomicky účelným využitím, s péčí o jeho ochranu, rozvoj a zvelebení, podmínky pro jeho případnou další investiční výstavbu, dále pravidla pro výrobu a prodej zboží, pokud jsou předmětem činnosti organizace,

⁵ PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., JETMAR, M. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru, 3. přepracované vydání*. Praha : ASPI, 2008. 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.

- g) okruhy doplňkové činnosti navazující na hlavní účel příspěvkové organizace, kterou ji zřizovatel povolí k tomu, aby mohla lépe využívat všechny své hospodářské možnosti a odbornost svých zaměstnanců; tato činnost nesmí narušovat plnění hlavního účelu organizace a sleduje se odděleně,
 - h) vymezení doby, na kterou je organizace zřízena.
- (3) příspěvkové organizace hospodaří se svěřeným majetkem v rozsahu stanoveném zřizovací listinou.
 - (4) příspěvková organizace nabývá majetek pro svého zřizovatele, nestanoví-li tento zákon jinak. Zřizovatel může stanovit, ve kterých případech je k nabytí takového majetku třeba jeho předchozí písemný souhlas.
 - (5) do svého vlastnictví může příspěvková organizace nabýt pouze majetek potřebný k výkonu činnosti, pro kterou byla zřízena, a to
 - a) bezúplatným převodem od svého zřizovatele,
 - b) darem s předchozím písemným souhlasem zřizovatele,
 - c) děděním; bez předchozího písemného souhlasu zřizovatele je příspěvková organizace povinna dědictví odmítnout, nebo
 - d) jiným způsobem na základě rozhodnutí zřizovatele.
 - (6) pokud se stane majetek, který příspěvková organizace nabyla do svého vlastnictví podle odstavce 5 písm. a), pro ni trvale nepotřebný, nabídne ho přednostně bezúplatně zřizovateli. Nepřijme-li zřizovatel písemnou nabídku, může příspěvková organizace po jeho předchozím písemném souhlasu majetek převést do vlastnictví jiné osoby za podmínek stanovených zřizovatelem.
 - (7) ke vzniku, k rozdělení, sloučení, splynutí nebo zrušení příspěvkové organizace dochází dnem určeným zřizovatelem v rozhodnutí, jímž též určí, v jakém rozsahu přechází její majetek, práva a závazky na nové anebo přejímající organizace. Rozhodne-li zřizovatel o zrušení organizace, přechází uplynutím dne uvedeného v jeho rozhodnutí o zrušení její majetek, práva a závazky na zřizovatele. Ke sloučení nebo splynutí příspěvkové organizace může dojít pouze u příspěvkových organizací téhož zřizovatele.
 - (8) údaje podle odstavce 2 a skutečnosti podle odstavce 7 se zveřejňují v Ústředním věstníku České republiky. Zřizovatel je povinen oznámit Ústřednímu věstníku České republiky do 15 dnů ode dne, kdy k uvedené skutečnosti došlo.
 - (9) zřizovatel provádí kontrolu hospodaření příspěvkové organizace.
 - (10) příspěvková organizace se zapisuje do obchodního rejstříku; návrh na zápis podává zřizovatel.

§28 Finanční hospodaření příspěvkových organizací

- (1) příspěvková organizace hospodaří s peněžními prostředky získanými vlastní činností a s peněžními prostředky přijatými z rozpočtu svého zřizovatele. Dále hospodaří s prostředky svých fondů, s peněžními dary od fyzických a právnických osob, včetně peněžních prostředků poskytnutých z Národního fondu a ze zahraničí.
- (2) příspěvková organizace dále hospodaří
 - a) s dotací na úhradu provozních výdajů, které jsou nebo mají být kryty z rozpočtu Evropské unie, včetně stanoveného podílu státního rozpočtu na financování těchto výdajů,
 - b) s dotací na úhradu provozních výdajů podle mezinárodních smluv, na základě kterých jsou České republice svěřeny peněžní prostředky z finančního mechanismu Evropského hospodářského prostoru, z finančního mechanismu Norska a programu švýcarsko-české spolupráce.
- (3) pokud se prostředky poskytnuté podle odstavce 2 nespotřebují do konce kalendářního roku, převádějí se do rezervního fondu jako zdroj financování v následujících letech a mohou se použít pouze na stanovený účel. V rezervním fondu se tyto zdroje sledují odděleně. Prostředky, které na stanovený účel nebyly použity, podléhají finančnímu vypořádání se státním rozpočtem za rok, ve kterém byl splněn účel, na který byla dotace poskytnuta.
- (4) zřizovatel poskytuje příspěvek na provoz své příspěvkové organizaci zpravidla v návaznosti na výkony nebo jiná kritéria jejích potřeb.
- (5) Pokud příspěvková organizace vytváří ve své doplňkové činnosti zisk, může jej použít jen ve prospěch své hlavní činnosti; zřizovatel může organizaci povolit jiné využití tohoto zdroje.
- (6) příspěvkové organizaci může její zřizovatel uložit odvod do svého rozpočtu, jestliže
 - a) její plánované výnosy překračují její plánované náklady, a to jako závazný ukazatel rozpočtu,
 - b) její investiční zdroje jsou větší, než je jejich potřeba užití podle rozhodnutí zřizovatele, nebo
 - c) porušila rozpočtovou kázeň.
- (7) příspěvková organizace se dopustí porušení rozpočtové kázně tím, že
 - a) použije finanční prostředky, které obdrží z rozpočtu svého zřizovatele v rozporu se stanoveným účelem,

- b) převede do svého peněžního fondu více finančních prostředků, než stanoví tento zákon nebo než rozhodl zřizovatel,
 - c) použije prostředky svého peněžního fondu na jiný účel, než stanoví tento zákon nebo jiný právní předpis,
 - d) použije své provozní prostředky na účel, na který měly být použity prostředky jejího peněžního fondu podle tohoto zákona, nebo
 - e) překročí stanovený nebo přípustný objem prostředků na platy, pokud toto překročení do 31. prosince nekryla ze svého fondu odměn.
- (8) za porušení rozpočtové kázně uloží zřizovatel příspěvkové organizaci odvod do svého rozpočtu ve výši neoprávněně použitých prostředků, a to nejpozději do 1 roku ode dne, kdy k porušení rozpočtové kázně došlo.
- (9) zřizovatel může z důvodu zamezení tvrdosti snížit nebo prominout odvod za porušení rozpočtové kázně na základě písemné žádosti příspěvkové organizace.
- (10) vztah rozpočtu příspěvkové organizace k rozpočtu zřizovatele lze během roku změnit v neprospěch příspěvkové organizace jen ze závažných, objektivně působících příčin.
- (11) nestanoví-li zvláštní zákon jinak, rozpočet zřizovatele zprostředkovává vztah příspěvkové organizace ke státnímu rozpočtu, k rozpočtu Regionální rady regionu soudržnosti a k Národnímu fondu; jde-li o příspěvkovou organizaci zřízenou obcí, též k rozpočtu kraje.

§29 Peněžní fondy příspěvkových organizací

- (1) Příspěvková organizace vytváří své peněžní fondy:
- a) Rezervní fond;
 - b) Investiční fond;
 - c) Fond odměn;
 - d) Fond kulturních a sociálních potřeb.
- (2) Zůstatky peněžních fondů se po skončení roku převádějí do následujícího roku⁶.

⁶ MADEROVÁ VOLTNEROVÁ, K., TÉGL, P. *Vztahy mezi zřizovatelem a příspěvkovou organizací ÚSC*, 2. aktualizované vydání. Olomouc : ANAG, 2011. 191 s. ISBN 978-80-7263-664-8.

Hospodaření příspěvkových organizací

Příspěvkové organizace mají právní subjektivitu. Proto hospodaří podle svého rozpočtu a za své hospodaření nesou zodpovědnost. Příjmy, které ze své činnosti dosahují, si nechávají pro financování svých výdajů. Poněvadž však zabezpečují smíšené veřejné statky na neziskovém principu, uživatelské poplatky často nepokrývají ekonomicky nutnou výši nákladů, takže vlastní tržby nepokryjí náklady. Příspěvkové organizace nejsou obvykle finančně soběstačné. Proto dostávají z rozpočtu zřizovatele finanční prostředky. Tyto organizace dále hospodaří s prostředky svých peněžních fondů, mohou získávat peněžité dary (i jiné příjmy) od různých subjektů, včetně ze zahraničí.

Na rozpočet svého zřizovatele jsou příspěvkové organizace napojeny příspěvkem, který je plánován, a proto je závazným ukazatelem. Zřizovatel poskytuje:

- Příspěvek na provoz, který je určen k doplnění chybějících zdrojů na financování běžných (neinvestičních) potřeb, včetně oprav a údržby; měl by být poskytován zpravidla v návaznosti na výkony nebo jiná kritéria;
- Příspěvek – na investice (typ kapitálové, investiční dotace)⁷.

2.3. Vzdělávání v České republice

Obecnými cíli vzdělávání, specifikovanými ve školském zákoně, jsou zejména rozvoj osobnosti člověka, který bude vybaven poznávacími a sociálními způsobilostmi, mravními a duchovními hodnotami pro osobní a občanský život, pro výkon povolání nebo pracovní činnosti, získávání informací a učení se v průběhu celého života, získání všeobecného vzdělání nebo všeobecného a odborného vzdělání. Dalšími cíli jsou pak pochopení a uplatňování zásad demokracie a právního státu, základních lidských práv a svobod spolu s odpovědností a smyslem pro sociální soudržnost, uplatňování principu rovnosti žen a mužů ve společnosti, utváření vědomí národní a státní příslušnosti a respektu k etnické, národnostní, kulturní, jazykové a náboženské identitě každého jedince. Vzdělávání má zároveň vést k poznání světových a evropských kulturních hodnot a tradic, pochopení a osvojení zásad a pravidel vycházejících z evropské integrace jako základu pro soužití v národním a mezinárodním měřítku, získání a uplatňování znalostí o životním prostředí a jeho ochraně

⁷ PEKOVÁ, J. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR. 1. vydání*. Praha : Wolters Kluwer ČR, 2011. 588 s. ISBN 978-80-7357-614-1.

vycházející ze zásad trvale udržitelného rozvoje a o bezpečnosti a ochraně zdraví⁸.

Základní školství

Prvořadým cílem základní školy je poskytovat žákům základní vzdělání všeobecného charakteru, má naučit žáky takovým dovednostem, aby mohli získané poznatky prakticky využívat a formulovat své postoje a názory. Základní vzdělávání je v České republice jedinou vzdělávací etapou, které se ze zákona povinně účastní každé dítě v ČR (klasická ukázka veřejného statku) a která vytváří základ pro celoživotní učení u celé populace. Základním školám se začíná vracet jejich dřívější role a význam. Základní škola má 9 ročníků, což koresponduje i se změnou délky povinné školní docházky na devět let. Základní vzdělávání v ČR se dělí na první a druhý stupeň. První stupeň je tvořen prvním až pátým ročníkem a druhý stupeň šestým až devátým ročníkem. V posledních letech základní školy realizují tři vzdělávací programy pro základní vzdělání – Základní škola (92% žáků), Národní škola (1,1%) a Obecná škola (5,6%), které zastřešuje Standard základního vzdělávání. V roce 2004 byl schválen Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělání a bylo ukončeno ověřování tvorby školních vzdělávacích programů.

Síť základních škol je v ČR poměrně hustá. V poslední době počet základních škol klesá, což souvisí s demografickým poklesem a optimalizací sítě škol. Naprostá většina základních škol je zřizována obcemi, soukromé a církevní školy zaujímají velmi malý podíl.

Řízení a financování regionálního školství

Školství, jako odvětví veřejného sektoru, je řízeno a spravováno veřejnou správou v rozsahu, který odpovídá typu školy. Zásadní změnou ve fungování veřejné správy je její reforma, jejímž nejviditelnějším výsledkem byl vznik krajů. Tato reforma do značné míry znamená institucionální reformu školského systému, resp. systému regionálního školství. Reforma institucí je samozřejmě úzce spojena s reformou obsahovou, metodickou apod.

⁸ Zákon č. 561/2004 ze dne 24. září 2004 o předškolním, základním, středním vyšším odborném a jiném vzdělání (školský zákon), v platném znění. In: *Sbírka zákonů České republiky 2004*, částka 190, s. 10262-10324. Dostupný také z: <http://aplikace.msmt.cz/Predpisy1/sb190-04.pdf>

Největší změny v oblasti řízení regionálního školství nastaly v letech 2001-2003. K 31.12.2000 byly zrušeny školské úřady a jejich kompetence přebraly okresní úřady, které ukončily svoji činnost 31.12.2002. Od 1. ledna 2003 tak státní správu vykonávají obecní úřady obcí s rozšířenou působností a krajské úřady. Od 1. ledna 2005 začal platit školský zákon č. 561/2004 Sb., který zrušil všechny předchozí předpisy upravující státní správu a samosprávu v regionálním školství.

Samosprávu v oblasti školství vykonávají obce a svazky obcí, kraje a na úrovni školy pak školská rada, která je ze zákona povinná.

Rozhodujícími zřizovateli škol a školských zařízení na úrovni regionálního školství jsou obce (mateřské školy, základní školy a školská zařízení) a kraje (střední školy, vyšší odborné školy a školská zařízení přesahující působnost obce). Ve výjimečných případech může být zřizovatelem i MŠMT, resp. jiné ústřední orgány státní správy uvedené v zákoně⁹.

Tok financí ze státního rozpočtu k jednotlivým školám je odvozen od zřizovatelských funkcí jednotlivých institucí. Převážnou část financování školství na sebe bere stát, jen menší část poskytují školám obce. Většinu financí určených parlamentem na školství dostane MŠMT - kapitola č. 333 státního rozpočtu, které se rozepíše školám na základě normativu. Normativ je peněžní částka připadající na jednoho žáka či studenta podle druhu školy. Systém pravidel financování je stále upravován.

Financování jednotlivých skupin škol úzce souvisí se správou příslušných škol.

Z tohoto hlediska rozlišujeme

- Přímé řízené a financované školství – patří sem zejména vysoké školy;
- Regionální školství;
- Ostatní přímé řízené organizace – VÚOŠ, Česká školní inspekce, Státní správa ve školství aj.¹⁰

Financování regionálních škol v novém systému je založeno na principu vícezdrojového financování. Členění finančních prostředků:

- Přímé náklady na vzdělávání hrazené státem (zejména mzdové prostředky, povinné odvody, výdaje na učebnice, učební pomůcky a školní potřeby, rozvojové a inovační programy, výdaje na další vzdělávání pedagogických pracovníků),

⁹ REKTOŘÍK, J. et al. *Ekonomika a řízení odvětví veřejného sektoru*. Praha : Ekopress, 2007. 302 s. ISBN 978-80-86929-29-3.

¹⁰ NAHODIL, František et al. *Veřejné finance v České republice*. Plzeň : Aleš Čeněk, 2009. 359 s. ISBN 978-80-7380-162-5.

- Ostatní (provozní a investiční) výdaje škol hrazené zřizovateli¹¹.

Legislativní úpravu škol a školských zařízení a výkonu státní správy a samosprávy ve školství lze z časových hledisek členit na období předtransformační, tj. do roku 1989, a období transformační, které počíná rokem 1990 a v současnosti stále probíhá. Transformační období je charakteristické vstupem soukromého sektoru do školství a širokou autonomií škol a školských zařízení.

Hlavní změny v sektoru školství po roce 1989:

- Vznikly nové školy a způsoby vzdělávání;
- Byl ukončen monopol státu na poskytování vzdělávacích služeb;
- Kvalita vzdělávacího procesu je do značné míry závislá na disponibilních finančních prostředcích, byla proto vypracována nová pravidla financování školství;
- Státním školám bylo umožněno získat právní subjektivitu.

Výše uvedené skutečnosti přispěly k tomu, že se v České republice rozšířila struktura poskytovaných vzdělávacích služeb, rozšířila se možnost volby způsobu vzdělávání i volba jednotlivých typů škol.

Jednotlivé stupně vzdělávací soustavy

- Předškolní výchova
- Základní školství
- Speciální školy
- Střední školství a postsekundární vzdělávání
- Gymnázia
- Střední odborné školy
- Střední odborná učiliště
- Vyšší odborné školy
- Vysoké školy¹²

¹¹ REKTOŘÍK, J. et al. *Ekonomika a řízení odvětví veřejného sektoru*. Praha : Ekopress, 2007. 302 s. ISBN 978-80-86929-29-3.

¹² NAHODIL, František et al. *Veřejné finance v České republice*. Plzeň : Aleš Čeněk, 2009. 359 s. ISBN 978-80-7380-162-5.

Struktura školských zařízení

Školská zařízení doplňují nebo podporují vzdělávání ve školách, neposkytují však stupeň vzdělání.

Mezi školská zařízení patří: mateřské školy, základní umělecké školy, jazykové školy, školská výchovná zařízení (např. dětské domovy, speciální výchovná zařízení, diagnostické ústavy), školská účelová zařízení (zařízení výchovného poradenství, zařízení školního stravování, školní hospodářství, zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků).

Podle společenské potřeby lze zřizovat i další druhy školských zařízení. Školská zařízení mohou existovat buď samostatně, zejména předškolní zařízení nebo jako součásti škol, účelová zařízení¹³.

Působnost obcí a svazků obcí při financování regionálního školství

Obec a svazek obcí zřizuje a zrušuje (podle zákona č. 561/2004 Sb.) předškolní zařízení, základní školy, základní umělecké školy a školská zařízení jim sloužící. Obec spravuje předškolní zařízení, základní školy a školská zařízení jim sloužící zejména tím, že zabezpečuje investiční výdaje a neinvestiční náklady (kromě mzdových prostředků pro zaměstnance, učebnic a školních pomůcek a potřeb hrazených státem). Obec je povinna:

- Zajistit podmínky pro plnění povinné školní docházky dětí s místem trvalého pobytu na jejím území a dětí umístěných na jejím území ve školských zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy;
- Zajistit podmínky pro předškolní vzdělávání v posledním roce před zahájením povinné školní docházky pro děti s místem trvalého pobytu na jejím území a děti umístěné na jejím území v dětském domově¹⁴.

Organizace a řízení sektoru školství je vymezena

- Zákonem č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) s účinností od 1. ledna 2005,

¹³ HALÁSEK, D., LENERT, D. *Ekonomika veřejného sektoru (vybrané kapitoly)*. 1. vydání. Ostrava : VŠB –TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA, 2008. 238 s. ISBN 978-80-248-1854-2

¹⁴ PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., JETMAR, M. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru, 3. přepracované vydání*. Praha : ASPI, 2008. 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.

- Zákonem ČNR č. 564/1990 Sb. o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších zákonů,
- Zákonem č. 306/1999 Sb. o dotacích soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění zákona č. 562/2004 Sb. s účinností od 1. ledna 2005.

Školství, jako odvětví veřejného sektoru, je řízeno a spravováno veřejnou správou v rozsahu, který odpovídá typu školy.

Státní správu ve školství vykonávají

- ředitel školy nebo školského zařízení;
- obec;
- Česká školní inspekce;
- Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy;
- jiné ústřední orgány státní správy dle zvláštního zákona.

Samosprávu ve školství vykonávají

- obec;
- školské rady¹⁵

Působnost Ministerstva školství mládeže a tělovýchovy

MŠMT podle § školského zákona vede Rejstřík (sít') škol a školských zařízení všech zřizovatelů a zařazuje do něj školy a školská zařízení. MŠMT zajišťuje a provádí kontrolu správnosti a efektivnosti využití finančních prostředků, které přiděluje ze SR, z Národního fondu a prostředků ze zahraničí (§ 169-171 školského zákona).

MŠMT po stránce hospodářské rozepisuje krajským úřadům v celém rozsahu finanční prostředky vyčleněné ze SR:

- a) pro školy zřízené obcemi a svazky obcí
- b) pro školy a školská zařízení zřizované kraji
- c) pro školy a školská zařízení jiných (soukromých) zřizovatelů s výjimkou těch, které jsou hrazeny z jiných zdrojů.

¹⁵ NAHODIL, František et al. *Veřejné finance v České republice*. Plzeň : Aleš Čeněk, 2009. 359 s. ISBN 978-80-7380-162-5.

MŠMT stanoví vyhláškou:

- podrobnosti o organizaci a financování soutěží a přehlídek žáků předškolních zařízení, škol a školských zařízení v dohodě s Ministerstvem financí,
- výši příspěvků a způsob úhrady nákladů spojených s poskytováním základního vzdělání v základní umělecké škole,
- výši příspěvků a způsob úhrady péče poskytované dětem a mládeži ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy,
- výši kapesného, normu na ošacení a věcnou pomoc poskytovanou dětem a mládeži s nařízenou ústavní výchovou,
- výši příspěvku na úhradu nákladů spojených s hmotnou péčí o děti a mládež ve školách s celodenní výchovou.

MŠMT mimo jiné řídí výkon státní správy ve školství a odpovídá za stav, koncepci a rozvoj vzdělávací soustavy. Dále vytváří podmínky pro výkon ústavní a ochranné výchovy, preventivně výchovné péče a další vzdělávání pedagogických pracovníků (školský zákon § 169).

MŠMT po stránce hospodářské zabezpečuje své (regionální) školy, dále školy církví a náboženských společností. Ze SR jsou poskytovány finanční prostředky pouze pro školy a školská zařízení, která jsou zapsána v rejstříku škol a školských zařízení.

Působnost odborů školství krajských úřadů

Odbory školství krajských úřadů (OŠ KÚ) nahradily v podstatě dřívější školské úřady, které působily na jednotlivých okresech. OŠ KÚ řídí veškeré školství v rámci kraje, kromě vysokých škol. Z ekonomického hlediska jde zejména o přidělování finančních prostředků jednotlivým školám v bývalých okresech, resp. v současných krajích. Krajský úřad zřizuje, zrušuje a finančně zabezpečuje základní školy a střední školy, vyšší odborné školy, odborná učiliště a příslušná školská zařízení.

Odbor školství krajského úřadu přiděluje finanční prostředky na:

- mzdy pracovníků,
- výdaje na učebnice, školní pomůcky a školní potřeby hrazené žákům státem a kontroluje jejich využití,
- náklady spojené s výukou zdravotně postižených dětí,
- investice jako účelovou položku z rozpočtu MŠMT aj.

OŠ KÚ ekonomicky zabezpečuje předškolní zařízení, školy a školská zařízení, které zřizuje kraj, obec nebo svazek obcí. Kontroluje efektivnost hospodaření s prostředky a provádí s nimi finanční vypořádání. Dále OŠ KÚ ekonomicky zabezpečuje předškolní zařízení, školy a školská zařízení zřizované soukromými osobami. Církevní školy získávají finanční prostředky od MŠMT podle stejných pravidel jako školy přímo zřízené MŠMT a zařazené do sítě škol a školských zařízení. OŠ KÚ kontroluje efektivnost hospodaření s finančními prostředky u příslušných subjektů a provádí s nimi finanční vypořádání.

Školské rady

Školské rady, které fungovaly v rámci okresu, byly po reorganizaci veřejné správy zrušeny. Nyní fungují rady školy na jednotlivých školách. Školská rada je samosprávným orgánem školy umožňujícím zákonným zástupcům nezletilých žáků, zletilým žákům a studentům, pedagogickým pracovníkům školy, zřizovateli a dalším osobám podílet se na správě školy.

Může požádat ČŠI o kontrolu hospodaření školy. Tím plní funkci veřejné kontroly. Vyjadřuje se ke jmenování a odvolávání ředitele školy. Radu školy ustanovuje zřizovatel. Třetinu členů školské rady jmenuje zřizovatel, třetinu volí zákonní zástupci nezletilých žáků a zletilí žáci a třetinu volí pedagogičtí pracovníci dané školy. Členem školské rady nemůže být ředitel školy.

Česká školní inspekce

Česká školní inspekce (ČŠI) je správní úřad s celostátní působností. Z ekonomického hlediska je organizační složkou přímo řízenou MŠMT. Člení se na ústředí se sídlem v Praze a na jednotlivé inspektoráty. V jejím čele je ústřední školní inspektor, který navrhuje MŠMT jmenování a odvolání školních inspektorů, kteří vykonávají školní inspekci. ČŠI při své činnosti na školách kromě jiného kontroluje i efektivnost využívání hospodářských prostředků a dodržování obecně závazných právních předpisů v oblasti školství.

Ředitel školy

Ředitel školy odpovídá za celkový chod školy, z hlediska hospodářského zodpovídá za efektivní využívání svěřených hospodářských prostředků, tj. včetně prostředků finančních

(podle zákona č. 564/90 Sb., o státní správě ve školství a dalších zákonů ve znění zákona č. 190/ 1993 Sb., zákona č. 256/1994 Sb. a zákona č. 561/04 Sb., (školský zákon) aj.).

Ředitel školy z hlediska hospodaření s finančními prostředky rozhoduje o:

- efektivním využívání svěřených hospodářských prostředků na škole,
- přiznání a odnětí stipendia a hmotného zabezpečení žákům středních škol,
- výši příspěvků (v jednotlivých případech) na úhradu nákladů ústavní výchovy a ochranné výchovy,
- výši příspěvků (v jednotlivých případech) na úhradu nákladů spojených s hmotnou péčí o děti a mládež ve školách s celodenní výchovnou péčí a internátních školách a školských zařízeních,
- výši příspěvků (v jednotlivých případech) na úhradu nákladů spojených s poskytováním vzdělání v základní umělecké škole¹⁶.

2.4. Finanční normativy

MŠMT rozděluje finanční prostředky na přímé výdaje regionálních škol ze státního rozpočtu pro jednotlivé kraje. Peněžní prostředky na přímé výdaje rozepisuje MŠMT na základě republikových normativů a poskytuje je formou dotace na zvláštní účet kraje. Krajský úřad dále prostřednictvím krajských normativů rozdělí tyto prostředky právníckým osobám vykonávajícím činnost škol a školských zařízení¹⁷.

Finanční normativ je částka vyjádřená v Kč, která udává průměrný příspěvek státu (dotační minimum) na pokrytí nákladů spojených s příslušnou činností (vzdělávání, ubytování, stravování aj.) na jednoho žáka na určitém typu školy za jeden rok. Finanční normativy představují významný ekonomický regulátor hlavních činností v regionálním školství. Soubor normativů zahrnuje normativy:

- neinvestičních výdajů,
- mzdové normativy,
- normativ příjmů.

Při rozlišování rozpočtů dle místa (vládní úrovně) jeho tvorby se rozlišují normativy republikové (státní) a místní (krajské).

¹⁶ PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., JETMAR, M. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru, 3. přepracované vydání*. Praha : ASPI, 2008. 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.

¹⁷ OCHRANA, F., PAVEL, J., VÍTEK, L. et al. *Veřejný sektor a veřejné finance – Financování nepodnikatelských a podnikatelských aktivit*. Praha : Grada Publishing, 2010. 264 s. ISBN 978-80-247-3228-2.

Z prostředků získaných na základě příslušných normativů se zabezpečuje:

- Odměňování pedagogických pracovníků,
- Výdaje na učební pomůcky,
- Další výdaje (při dodržení platných předpisů)¹⁸.

2.4.1. Republikové (státní) normativy

Republikové normativy stanovuje ministerstvo jako průměrný příspěvek státu na výši výdajů připadajících na vzdělávání a školské služby pro jedno dítě, žáka nebo studenta příslušné věkové kategorie v oblasti předškolního, základního, středního a vyššího odborného vzdělávání. Byly stanoveny jako průměrné hodnoty pro celou republiku, viz tab. 2.1.

Objem výdajů představuje celková výše přímých neinvestičních výdajů (NIV) poskytovaných ze státního rozpočtu, členěných na mzdové prostředky (MP) + odvody a na ostatní neinvestiční výdaje (ONIV). Součástí republikových normativů je také vyjádření limitu počtu zaměstnanců připadajících na 1000 dětí, žáků nebo studentů v dané věkové kategorii.

Do celkového objemu přímých NIV se vedle výdajů na vzdělávání zahrnují i výdaje na stravování, ubytování a na zdravotní postižení, výdaje na zájmové vzdělávání, výdaje na volnočasové aktivity a výdaje na poradenské služby. Republikové normativy slouží pro rozpis rozpočtu finančních prostředků státního rozpočtu na jednotlivé kraje. Krajský úřad rozepisuje finanční prostředky školám a školským zařízením podle krajských (místních) normativů ve struktuře závazných ukazatelů.

Normativní rozpis má dva postupné kroky

- stanovení normativního počtu pedagogických a nepedagogických pracovníků a těmto počtům odpovídající výše mzdových prostředků,
- stanovení normativního objemu ostatních NIV.

Mezi základní normativní ukazatele patří:

V = výkony: počet žáků, studentů, chovanců,

Np = výkon připadající na 1 plný úvazek pedagogického pracovníka,

No = výkon připadající na 1 plný úvazek ostatního pracovníka,

ONIV = výše ostatních neinvestičních nákladů na jednoho žáka.

¹⁸ PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., JETMAR, M. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru, 3. přepracované vydání*. Praha : ASPI, 2008. 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.

Rozhodující je hodnota normativu N_p – normativu výkonů : $N_p = \check{Z} / (H / VP)$

\check{Z} = průměrný počet žáků ve třídě

H = finančně zabezpečený průměrný počet hodin odučený týdně ve třídě včetně nezbytně nutného počtu dělených hodin

VP = průměrná míra vyučovací povinnosti pedagogů v hodinách za týden

N_{p_p} = normativní počet pedagogů: $= V / N_p$ ¹⁹

Tab.2.1: Rozpis republikových normativů pro rok 2012:

	NIV celkem Kč/ žáka	MP celkem včetně odvodů Kč/ žáka	ONIV celkem Kč/ žáka	Zaměstnanci Zam./1000 žáků
3 - 5 let	38 833	38 625	208	128,607
6 - 14 let	49 825	49 380	445	130,600
15 - 18 let	57 718	57 210	508	145,555
19 - 21 let	49 245	48 911	334	128,607
KZÚV	236 720	235 570	1 150	698,862

[Zdroj: 2012 č. j. 683/2012 - 26 Soustava republikových normativů pro rok 2012.. In: *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy* [online]. MŠMT [14.2.2013]. Dostupné z: <http://www.atre.cz/zakony/page0578.htm>]

2.4.2. Krajské (místní) normativy

Tyto normativy kraj stanoví jako výši výdajů připadajících na jednotku výkonu na kalendářní rok. Při tvorbě normativů vychází kraj zejména z:

- dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v kraji;
- rámcových vzdělávacích programů nebo akreditovaných vzdělávacích programů pro vyšší odborné vzdělávání;
- rozsahu přímé vyučovací, přímé výchovné, přímé speciálně pedagogické nebo přímé pedagogicko-psychologické činnosti;
- naplněnosti tříd, studijních skupin a oddělení v jednotlivých školách a školských zařízeních.

Místní normativy se všeobecně vyznačují podrobnějším členěním – jsou rozepsány pro jednotlivé typy školských zařízení a podle počtu žáků. Místní normativy stanovují odbory

¹⁹ PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., JETMAR, M. *Veřejný sektor – řízení a financování. 1. vydání.* Praha : Wolters Kluwer ČR, 2012. 488 s. ISBN 978-80-7357-936-4.

školsství KÚ tzv. místním dohodovacím řízením, jež probíhá mezi OŠ KÚ a řediteli škol a školských zařízení zprostředkovaně přes úřady obcí s rozšířenou působností. KÚ povinně vyčleňuje v rozpočtu rezervu na úkoly, které nelze promítnout do rozpočtu.

Hospodaření základních a středních škol

Všechny základní a střední školy hospodaří jako příspěvkové organizace a musí se proto řídit zákony a vyhláškami o hospodaření s rozpočtovými prostředky SR ČR. Mezi hlavní příjem každé školy patří dotace, kterou poskytuje ze svého rozpočtu MŠMT prostřednictvím příslušného OŠ KÚ. Příspěvková organizace odepisuje investiční hmotný majetek a vytváří si tak zdroj finančních prostředků na nákup či realizaci investic, pokud příslušné prostředky neposkytne ze svého rozpočtu MŠMT. Pokud škola hospodaří s přebytkem, resp. s tzv. zlepšeným hospodářským výsledkem, může si příslušnou částku ponechat pro svoji činnost do dalšího období, aniž by se o ni krátily přidělené prostředky pro další rok. Obecný tok finančních prostředků z MŠMT do jednotlivých škol je patrný z grafu č. 2.1.

Graf č. 2.1: Tok rozpočtovaných finančních prostředků

[Zdroj: PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., JETMAR, M. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*, 3. přepracované vydání. Praha : ASPI, 2008. 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.]

Mezi hlavní výdajové položky na provoz školy patří náklady na:

- mzdy, sociální a zdravotní pojištění a příděl do FKSP,
- energii a materiál,
- daně a poplatky,
- služby, cestovné a ostatní náklady

Mezi hlavní příjmové položky školy patří:

- dotace od KÚ
- úroky z vlastních finančních prostředků
- prodej materiálu a majetku
- ostatní výnosy²⁰

²⁰ PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., JETMAR, M. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*, 3. přepracované vydání. Praha : ASPI, 2008. 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.

3. Analýza nákladů obcí na školy a školská zařízení

Pro porovnání nákladů na školská zařízení byla vybrána obec Sedlnice a obec Jistebník. Obě obce se nacházejí v Moravskoslezském kraji, v regionu Poodří. Mají podobnou občanskou vybavenost – v obou obcích je zřízena jak základní, tak mateřská škola. Také počtem obyvatel se příliš neliší - v roce 2012 mělo hlášeno trvalý pobyt v Sedlnicích 1429 obyvatel a v obci Jistebník 1538 obyvatel.

V první části této kapitoly budou obě obce charakterizovány, bude provedena analýza jejich hospodaření a porovnána kapacita a využitelnost škol. V druhé části budou po jednotlivých letech analyzovány příspěvky zřizovatele na jejich základní školy.

3.1. Charakteristika obcí a jejich hospodaření

Obec Sedlnice

Obec Sedlnice se nachází na severovýchodě Moravy, na území Moravské brány (Porta Moravica), dříve nazývané Kravařsko. Obec Sedlnice je součástí regionu Poodří a také dobrovolného svazku obcí Povodí Sedlnice²¹. Obec má katastrální výměru 1371,73 ha a k 31.12.2011 zde bylo evidováno 1429 obyvatel. Není obcí s rozšířenou působností, ani pověřeným obecním úřadem. V zastupitelstvu je 15 členů, je zde zřízena finanční a kontrolní komise. Sedlnice je zřizovatelem příspěvkové organizace „Základní škola a Mateřská škola Sedlnice“²².

Základní škola získala právní subjektivitu 1. ledna 1993. Organizace sdružuje základní školu, školní družinu, školní klub, mateřskou školu a školní jídelnu.

Základní škola poskytuje základní vzdělání v rozsahu 1. – 9. ročník. Kapacita školy je 250 žáků, ale počet žáků v dlouhodobém horizontu nepřekračuje 120 žáků. Škola je tak z více než 50% nevyužita. Naopak dětí v mateřské škole přibývá a nyní zde pravidelně dochází 42 dětí. V minulých letech byla provedena rekonstrukce staré školy a nyní je zde přestěhována mateřská škola.

²¹ Obec Sedlnice. In: *Severní Morava* [online] Sedlnice [14.2.2013] Dostupné z: <http://www.severni-morava.cz/obec-sedlnice/>

²² ÚFIS – prezentace údajů ÚSC. In: *ÚFIS* [online] Charakteristika ÚSC OÚ Sedlnice [1.11.2012] Dostupné z: http://www.info.mfcr.cz/cgi-bin/ufis/iufisusc/charakteristika.pl?ico=298352&volba_vyber=1&ic=&nao=sedlnice

Hospodaření obce Sedlnice v letech 2007-2011

Pro analýzu výdajů na školská zařízení je potřeba se nejprve zaměřit na celkové hospodaření obce. Zda obec dosahuje přebytku či ztráty má vliv na zdroje, kterými zabezpečuje rozvoj obce a také výdaje, kterými zabezpečuje své příspěvkové organizace.

Celkový rozpočet obce je členěn na příjmy a výdaje, výsledek (saldo) může nabývat kladných či záporných hodnot. Pak hovoříme buď o přebytku či deficitu hospodaření. Důležité je také rozdělit hospodaření na tzv. běžné a kapitálové.

Běžné – či také provozní - prostředky jsou ty, které obec používá hlavně na každodenní provoz obce a v následujících letech už z nich nebude žádný přímý užitek. Příjmem jsou především daně z příjmů, poplatky obci či příjmy z vlastní činnosti. Z těchto prostředků se hradí např. energie, platy zaměstnanců obce, nákup spotřebního materiálu a služeb, neinvestiční dotace. Příjem je tak součtem daňových a nedaňových příjmů a přijatých neinvestičních dotací, ve výdajích figuruje výsledek za běžné výdaje.

Naopak **kapitálové prostředky** jsou investice do majetku obce, z kterého bude mít obec užitek i v následujících letech. Jsou to například na straně příjmů příjmy z prodeje vlastního majetku, z pronájmů či z úroků, investiční dotace z krajů či státu. Na straně výdajů jsou to výdaje na opravy, zhodnocení majetku nebo nové investiční projekty. Kapitálové saldo je odečtem kapitálových výdajů od položky kapitálové příjmy, přijaté investiční dotace a saldo běžných příjmů. Vývoj rozpočtu obce Sedlnice dle rozpočtové skladby po konsolidaci je uveden v Příloze č. 1.

Z výsledků hospodaření můžeme vysledovat, že nejvyšší kladný výsledek měla obec Sedlnice v roce 2007, a to více než 10 mil. Kč. Velmi významné v tomto roce byly přijaté transfery (investiční dotace). Největším podílem na celkových dotacích byla dotace z Evropské unie na podporu rozvoje regionu z fondu Společný regionální operační program (SROP), a to ve výši 8.657.856 Kč. Od roku 2008 se salda celkových příjmů a výdajů snižují, v roce 2009 a 2010 skončila obec v deficitu, což bylo částečně zapříčiněno vyššími běžnými výdaji než v předchozích letech a také díky investičním výdajům. V roce 2011 již obec Sedlnice skončila převahou příjmů nad výdaji. V průměru za posledních 5 let je celkové saldo přebytkové, ve výši více než 2 mil. Kč, a to díky velmi dobrému výsledku v roce 2007.

Pro hodnocení, zda obec bude schopna poskytovat dostatek financí svým zřízeným organizacím, je důležitý výsledek běžného rozpočtu, viz tabulka 3.1. Příjmy běžného rozpočtu byly za první tři roky sledovaného období v téměř stejné výši, v roce 2010 je zřetelný nárůst, který se ale v následujícím roce opět mírně snižuje. Výdaje běžného rozpočtu mírně rostou. Ve výsledku běžného rozpočtu lze vidět, že kromě roku 2009 je saldo přebytkové.

Z toho je patrné, že obec má dostatek finančních prostředků na chod jejich příspěvkových organizací, tj. na ZŠ a MŠ Sedlnice.

Tab. 3.1.: Běžný a kapitálový rozpočet obce Sedlnice v roce 2007-2011, v Kč.

obec SEDLNICE	2007	2008	2009	2010	2011
Příjmy běžného rozpočtu	15 409 495,96	15 764 808,79	15 428 985,70	17 466 204,69	16 885 662,30
Výdaje běžného rozpočtu	12 539 095,40	13 475 227,80	16 107 809,80	17 309 368,06	16 731 826,82
Saldo běžného rozpočtu	2 870 400,56	2 289 580,99	-678 824,10	156 836,63	153 835,48

Příjmy kapitálového rozp.	12 022 155,56	2 938 779,99	4 769 958,90	4 926 126,63	1 605 023,48
Výdaje kapitálového rozp.	1 215 561,90	711 769,48	5 325 855,68	6 442 221,48	1 624 603,70
Saldo kapitálového rozp.	10 806 593,66	2 227 010,51	-555 896,78	-1 516 094,85	-19 580,22

[Zdroj: Výkazy FIN 2-12 obce Sedlnice za rok 2007-2011, vlastní zpracování]

Pro úplnost je doplněn i výsledek kapitálového rozpočtu, který ukazuje možnosti pro investiční akce v obci. Na výsledek v roce 2007 měly největší vliv dotace z Evropského fondu SROP. V následujících letech již tak velká dotace nebyla poskytnuta, ale obec přesto do svého rozvoje investovala. To se projevilo záporným výsledkem v posledních třech letech, kdy výdaje převažovaly nad příjmy.

Obec Jistebník

Obec Jistebník vznikla na terase oderské nivy v souvislosti s rybníčním podnikáním ve 14. století. I když ve svém historickém vývoji prošla složitým obdobím, rybníkářství zůstalo její stálou dominantou. Leží v blízkosti Ostravy a je vyhledávaným cílem příměstské rekreace i častou zastávkou na dálkové cyklotrase²³. Katastrální výměra je 1585,77 ha. K trvalému pobytu je zde přihlášeno 1538 obyvatel. Není obcí s rozšířenou působností, ani pověřeným obecním úřadem, do zastupitelstva je voleno 15 členů. Jistebník má zřízen kontrolní a finanční výbor a jsou zde také zřízeny: Školská a kulturní komise, Komise pro občanské záležitosti a Komise k projednávání přestupků. Je také zřizovatelem dvou příspěvkových organizací: MŠ Jistebník a ZŠ TGM Jistebník²⁴.

²³ Obec Jistebník. In: *Severní Morava* [online] Jistebník [14.2.2013] Dostupné z: <http://www.severni-morava.cz/obec-jistebnik/>

²⁴ ÚFIS – prezentace údajů ÚSC. In: *ÚFIS* [online] Charakteristika ÚSC OÚ Jistebník [1.11.2012]. Dostupné z: http://www.info.mfcr.cz/cgi-bin/ufis/iufisusc/charakteristika.pl?ico=298018&volba_vyber=1&ic=&nao=jistebnik

Základní škola získala právní subjektivitu k 1.1.2003. Organizace sdružuje základní školu, školní družinu, školní klub a školní jídelnu. Základní škola poskytuje základní vzdělání v rozsahu 1.- 9. ročník. Kapacita školy je 160 žáků, v posledních pěti letech se počet pohyboval okolo 140 žáků. Mateřská škola v obci Jistebník je samostatnou příspěvkovou organizací. Je to dvoutřídní venkovská škola s kapacitou 40 dětí, je zřízena v rekonstruované budově bývalého zdravotního střediska. Navštěvují ji děti ve věku od 2,5 do 6 let. V budově jsou umístěny dvě třídy věkově smíšených dětí, každá s kapacitou 20 dětí. V přízemí MŠ je jídelna s výdejnou stravy, která je dovážena ze ZŠ TGM v Jistebníku. Od září 2012 bylo vzhledem k velkému počtu dětí zřízeno jedno oddělení pro 20 dětí v budově Základní školy Jistebník jako odloučené pracoviště mateřské školy²⁵.

Hospodaření obce Jistebník v letech 2007-2011

Vývoj hospodaření v letech 2007-2011 po konsolidaci je shrnut v Příloze č. 1. Obec skončila záporným hospodářským výsledkem v roce 2007, 2008 i 2010. Nejvyššího přebytku dosáhla obec v roce 2011, a to více než 2 mil. Kč. Výsledek byl výrazně ovlivněn prodejem pozemků za 3.654.400 Kč. Celkově je průměrný výsledek za sledované období ve ztrátě - 120 tis. Kč. Běžný rozpočet byl však v Jistebníku za celé sledované období kladný, viz tabulka 3.2. Můžeme tak konstatovat, že obec má dostatek prostředků, aby bezproblémově hradila chod svých příspěvkových organizací.

Tab 3.2.: Běžný a kapitálový rozpočet obce Jistebník v roce 2007-2011, v Kč.

obec JISTEBNÍK	2007	2008	2009	2010	2011
Příjmy běžného rozpočtu	12 326 429,85	14 924 808,06	14 057 548,47	15 417 347,83	13 829 983,60
Výdaje běžného rozpočtu	9 840 932,46	14 189 325,97	12 160 447,55	11 913 592,38	12 840 292,83
Saldo běžného rozpočtu	2 485 497,39	735 482,09	1 897 100,92	3 503 755,45	989 690,77

Příjmy kapitálového rozp.	6 058 596,39	981 750,09	2 924 764,92	6 199 136,45	4 644 090,77
Výdaje kapitálového rozp.	7 764 899,22	2 059 945,06	2 719 689,00	6 495 299,90	2 540 378,00
Saldo kapitálového rozp.	-1 706 302,83	-1 078 194,97	205 075,92	-296 163,45	2 103 712,77

[Zdroj: Výkazy FIN 2-12 obce Jistebník za rok 2007-2011, vlastní zpracování]

²⁵ Jistebničtí hastrmánci. In: *Mateřská škola Jistebník, příspěvková organizace* [online]. Školka Jistebník [10.2.2013]. Dostupné z: <http://www.msjistebnik.websnadno.cz/>

Příjmy kapitálového rozpočtu tvoří položky kapitálové příjmy, přijaté investiční dotace a saldo běžného rozpočtu. Na straně výdajů jsou to výdaje na opravy, zhodnocení majetku nebo nové projekty. Investiční dotace byly přijaty pouze v roce 2010. Kapitálové příjmy jsou výrazně vyšší v roce 2007 a 2011. V roce 2007 byly tvořeny prodejem budovy základní školy a pozemků, v roce 2011 byly taktéž prodány pozemky obce. Přesto kapitálové výdaje převýšily příjmy, proto je saldo kapitálového rozpočtu v roce 2007, 2008 a 2010 se záporným výsledkem.

3.2. Kapacita a využití škol a školských zařízení v letech 2007-2011

Demografický vývoj je základním východiskem pro strategické plánování vývoje vzdělávací soustavy, protože určuje potřebné kapacity jednotlivých součástí vzdělávacího systému, a tedy i finanční prostředky do těchto součástí směřované. Uplynulé dvacetiletí se vyznačovalo odezníváním populačního nárůstu ze 70. let. Vysoké počty narozených v 70. letech ovlivňovaly na přelomu tisíciletí naplněnost vysokých škol. Pokles porodnosti v 80. letech a hlavně v 90. letech znamená jeden z problémových bodů českého vzdělávacího systému. Od roku 2002 zaznamenáváme opět nárůst živě narozených dětí. Tento demografický růst se projeví v českém vzdělávacím systému s určitým zpožděním, v současnosti se dotýká především mateřských škol²⁶.

Počet dětí a žáků je důležitým faktorem pro financování školských zařízení. V závislosti na počtu žáků se odvozují rozpisy rozpočtu přímých výdajů, které jsou stanoveny normativně v závislosti na jednotku výkonu, což znamená počet dětí a žáků v příslušné věkové kategorii. Demografický vývoj není v současné době pozitivní, na školách dle stupňů pociťují úbytek dětí.

Tento trend můžeme sledovat i u námi sledovaných škol, viz tabulka 3.3 na následující straně. Pokud počet dětí klesá, ale není ještě na hranici limitů stanovených pro minimální počty dětí ve třídách, není tento vývoj zásadní. U obou sledovaných škol je tento limit 17 žáků na 1 třídu, to znamená 119 dětí ve škole. Jaké dopady má úbytek dětí ve školách na financování, bude vysvětleno v následujících podkapitolách, které se věnují analýze provozních výdajů. Pozitivní vývoj však můžeme sledovat v nárůstu dětí v mateřské škole v Sedlnicích a v počtu nově narozených dětí v obou obcích, který bude uveden v další části práce.

²⁶ Strategické a koncepční dokumenty. In: *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy* [online]. MŠMT [14.2.2013]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/strategicke-a-koncepcni-dokumenty-cerven-2009>

Tab. 3.3: Počet žáků a kapacita škol

	Jistebník						Sedlnice					
	stav žáků ZŠ	kapacita	využití	stav dětí MŠ	kapacita	využití	stav žáků ZŠ	kapacita	využití	stav dětí MŠ	kapacita	využití
9/2007	143	160	89%	40	40	100%	115	250	46%	25	25	100%
9/2008	144	160	90%	38	40	95%	116	250	46%	25	25	100%
9/2009	140	160	88%	37	40	93%	117	250	47%	40	40	100%
9/2010	136	160	85%	35	40	88%	111	250	44%	42	42	100%
9/2011	112	160	70%	40	40	100%	111	250	44%	42	42	100%

[Zdroj: Výroční zprávy základních a mateřských škol v roce 2007-2011, vlastní zpracování]

3.3. Analýza nákladů na financování škol a školských zařízení

Jednotlivé základní školy a školská zařízení mohou být zřízeny jako školské právnické osoby nebo jako příspěvkové organizace. Tyto hospodaří s finančními prostředky z veřejných rozpočtů. Jsou to prostředky ze státního rozpočtu, z rozpočtů územně samosprávných celků, nebo prostředky získané z vlastní doplňové činnosti, popř. z prostředků z mezinárodních programů. Jde tedy o vícezdrojové financování.

MŠMT ČR je odpovědné za financování na krytí tzv. přímých nákladů na vzdělávání.

Finanční prostředky na provoz – provozní výdaje – základních škol, předškolních a školských zařízení zabezpečují obce ze svých rozpočtů. Dále také poskytují školám příspěvek na investice v závislosti na potřebách školy, s ohledem na omezené finanční možnosti²⁷. Provozní výdaje poskytované obcemi na činnost škol tvoří podstatnou část výdajů, které obce vynakládají. Pro členění finančních operací v územních rozpočtech je uplatňována rozpočtová skladba. Její podoba je dána vyhláškou MF č. 323/2002 Sb. v aktuálním znění. Rozpočtová skladba uplatňuje pro finanční operace veřejných rozpočtů čtyři základní hlediska třídění:

- Odpovědnostní;
- Druhové;
- Odvětvové;
- Konsolidační²⁸.

²⁷ OCHRANA, F., PAVEL, J., VÍTEK, L. et al. *Veřejný sektor a veřejné finance – Financování nepodnikatelských a podnikatelských aktivit*. Praha : Grada Publishing, 2010. 264 s. ISBN 978-80-247-3228-2.

²⁸ TOMÁNEK, P. *Veřejné finance A*. Studijní opora. Ostrava: VŠB – TU Ostrava, 2011. ISBN 978-80-248-1971-6. Dostupné v IIS

Ačkoliv jsou školy a školská zařízení financována z více zdrojů, analytická část práce bude zaměřena pouze na provozní výdaje hrazené zřizovatelem. Zpracován bude postupně zvlášť každý rok ze sledovaného období. Nejprve budou uvedeny a porovnány běžné a kapitálové příjmy a výdaje obcí, které jsou pro lepší srovnání uvedeny v přepočtu na 1 obyvatele.

Poté bude graficky znázorněno, jakou část financí vynakládají obce na školy a školská zařízení, v porovnání jednak k ostatním výdajům obce, jednak s porovnáním ke druhé obci. Příjmy a výdaje jednotlivých obcí jsou rozpracovány z hlediska odvětvového a jsou seřazeny dle pododdílů, které znázorňují koláčové grafy. Pro větší názornost jsou v práci ze skupiny 3 (služby pro obyvatelstvo) vyčleněny výdaje související se zařízením předškolní výchovy a základního vzdělání. Seřazení výdajů je členěno následujícím způsobem:

- Odvádění a čištění odpadních vod, Voda v zemědělské krajině a Ochrana přírody a krajiny;
- Zařízení předškolní výchovy a základního vzdělávání a Ostatní zařízení související s výchovou a vzděláváním mládeže;
- Sdělovací prostředky, Ostatní činnost v záležitosti kultury a církve, Tělovýchova, Kultura, Zájmová činnost a rekreace, Činnost registrovaných církví a Ochrana památek a péče o kulturní dědictví;
- Rozvoj bydlení a bytového hospodářství, Komunální služby a územní rozvoj, Nakládání s odpady, Požární ochrana a Ochrana obyvatelstva;
- Regionální a místní správa a Obecné příjmy a výdaje z finančních operací;
- Pojištění funkčně nespecifikované, Státní správa v oblasti hospodářských opatření, Všeobecná vnitřní správa a Ostatní činnost.

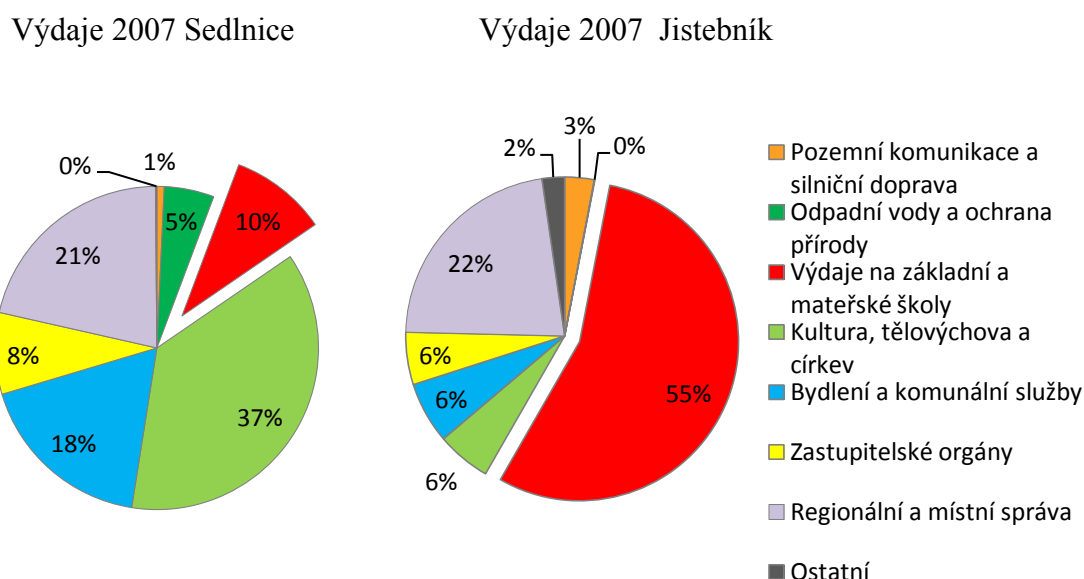
Následně bude podrobněji zpracováno, k jakým účelům byly tyto prostředky vynaloženy a pomocí sloupcových grafů provedeno porovnání nákladů v Základní škole Sedlnice a Jistebník. Sledovanými ukazateli jsou: náklady na spotřební materiál, energie, služby, odpisy a mzdy ze zdrojů obce. U školy v Jistebníku jsou náklady očištěny od nákladů na školní jídelnu a na doplňkovou činnost, škola v Sedlnicích doplňkovou činnost neprovozuje a náklady na jídelnu vede v hospodaření Mateřské školy.

Náklady na ostatní školská zařízení v obcích nebudou porovnávány vzhledem k obsáhlosti materiálu.

3.3.1 Analýza provozních výdajů na školství v roce 2007

V roce 2007 byly v obcích rozpočtové příjmy v přepočtu na 1 obyvatele v Sedlnicích ve výši 18.193,52 Kč, v Jistebníku 10.677,99 Kč. Znamená to, že Sedlnice měly v roce 2007 rozpočtové příjmy vyšší než Jistebník o 70,38%. Rozpočtové výdaje byly vyšší v obci Jistebník, na osobu to bylo v Sedlnicích 10.150,94 Kč a v Jistebníku 11.795,31 Kč. Saldo běžného rozpočtu bylo vyšší v Sedlnicích, a to o 27,38%, Velký rozdíl pak vykazuje saldo kapitálového rozpočtu, kdy v Sedlnicích na 1 obyvatele byl 8.004,42 Kč, zatímco v Jistebníku dosáhl záporných hodnot a bylo ve výši -1.145,95 Kč. Procentuální výdaje v obcích za rok 2007 uvádí graf 3.1., podkladem jsou výdaje obcí, viz Příloha č.2.

Graf 3.1: Procentuální výdaje obcí v roce 2007, na 1 obyvatele

[Zdroj: Výkazy FIN 2-12 M obcí Sedlnice a Jistebník za rok 2007, vlastní zpracování]

Na první pohled je patrné, že v roce 2007 převažovaly výdaje na školství v obci Jistebník. Tyto výdaje činily dokonce 55% všech výdajů této obce. Celkově byly výdaje na školství ve výši 9.703.651 Kč., z čehož výraznou část tvořily investiční dotace na rekonstrukci školní jídelny. Co se týče neinvestičních dotací, ty byly pro školu ve výši 1.300.000 Kč a 300.000 Kč bylo určeno pro mateřskou školu.

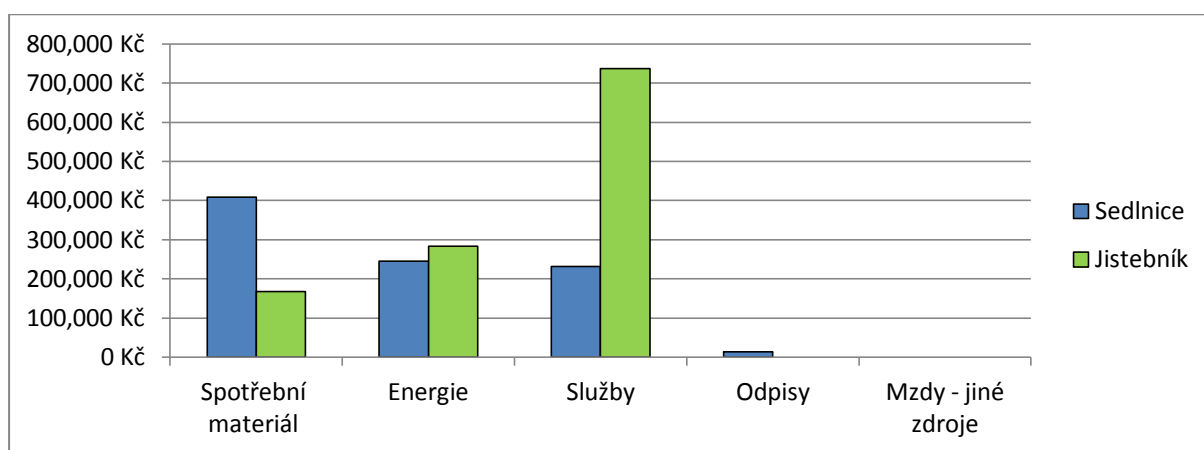
Neinvestiční dotace na školství v obci Sedlnice činily 1.293.424 Kč, včetně výdajů na školní stravování ve výši 183.424 Kč. Na opravy a údržbu v tomto roce bylo v Sedlnicích vydáno 37.842 Kč. Významný podíl na výdajích obce Sedlnice, 37%, má položka kultura,

tělovýchova a církev. Hlavní položku činily výdaje na zřízení televizního studia pro místní kabelovou televizi, tyto výdaje činily 3.323.583 Kč.

Dotace zřizovatele na ZŠ v roce 2007

Podrobnější členění, jak byly dotace zřizovatele (neinvestiční příspěvky) na základních školách čerpány, jsou uvedeny v grafu 3.2. Podklady jsou podrobněji rozepsány v Příloze č. 3.

Graf 3.2: Dotace zřizovatele na ZŠ v roce 2007, v Kč

[Zdroj: Výroční zprávy ZŠ Jistebník a ZŠ Sedlnice za rok 2007, vlastní zpracování]

Prvním sledovaným ukazatelem je spotřební materiál, který zahrnuje mimo jiné kancelářský materiál, materiál pro údržbu, čistící a hygienické prostředky, drobný dlouhodobý majetek nebo např. školní potřeby či odborné časopisy. Větší náklady má ZŠ Sedlnice, a to více než dvojnásobné. Rozdíl činí 241.226,41. Nejvýraznější položkou, která se liší, je nákup drobného majetku za 212.226 Kč, oproti nákladům Jistebníku, který na stejnou položku utratil v roce 2007 pouze 60.437,50 Kč. Také režijní materiál pro údržbu je vyšší v Sedlnicích, 50.400 Kč oproti 36.350,50 Kč či odborné publikace s částkou 25.676 Kč ku 4.486 Kč. Další výraznější položka, kancelářský materiál, je vyšší v Jistebníku, a to 29.418,64 Kč ku 7.460 Kč. Výdaje na čistící a hygienické prostředky jsou také vyšší v Jistebníku, a to o 82%, s částkou 12.565 Kč oproti Sedlnicím za 6.900,40 Kč.

Výdaje za energie, v grafu druhý sloupec, jsou také rozdílné. Ve škole v Jistebníku za elektřinu, vodu a plyn utratili o 37.479,67 Kč více, než v Sedlnicích. Částka za elektrickou energii je téměř totožná, 57.572,50 Kč v Sedlnicích ku 57.117 Kč v Jistebníku, částka za vodu je o 30% nižší v Sedlnicích – činí 6.522,30 Kč oproti 9.258 Kč. Značnou diferenci

v absolutních číslech vykazují náklady za plyn. V ZŠ Sedlnice je to 181.270,43 Kč, v Jistebníku 233.327,27 Kč. Rozdíl je tak 52.056,84 Kč.

Největší rozdíl však vykazují dotace zřizovatele na služby, které základní školy využívají. ZŠ v Jistebníku je měla o více než 500 tis. Kč vyšší, než stejný ukazatel v Sedlnicích. Do této kategorie spadají např. opravy a údržba majetku a budov, pojištění, vedení účetnictví a mzdové agendy, telefony, kopírování. Největší rozdílná částka je u oprav a údržby, kdy v Jistebníku vydali 445.519,65 Kč, zatímco v Sedlnicích jen 64.895,50 Kč. Velký rozdíl je i v ceně za vedení účetnictví a mzdové agendy, u Jistebníku je to opět číslo téměř 4krát vyšší, než v Sedlnicích (72.416,74 Kč oproti 20.081 Kč). Dalším významným rozdílem je pojištění škod, které platila škola v Jistebníku ve výši 41.422,08 Kč a v Sedlnicích 18.212 Kč. Naopak v Sedlnicích byl v roce 2007 větší účet za telefon, 34.912,30 Kč, zatímco v Jistebníku 13.139,08 Kč. Také za kopírování v Sedlnicích vydali 41.525,20 Kč, v Jistebníku mají vlastní kopírovací přístroj, tudíž jsou náklady zahrnuty jen v elektrické energii a kancelářském materiálu, které jsou vedeny pod položkou spotřební materiál.

Odpisy tvoří jen malé procento z výdajů zřizovatele na provoz školy. V Sedlnicích byly odpisy ve výši 13.101 Kč, v Jistebníku nebyl v roce 2007 odepisován žádný majetek.

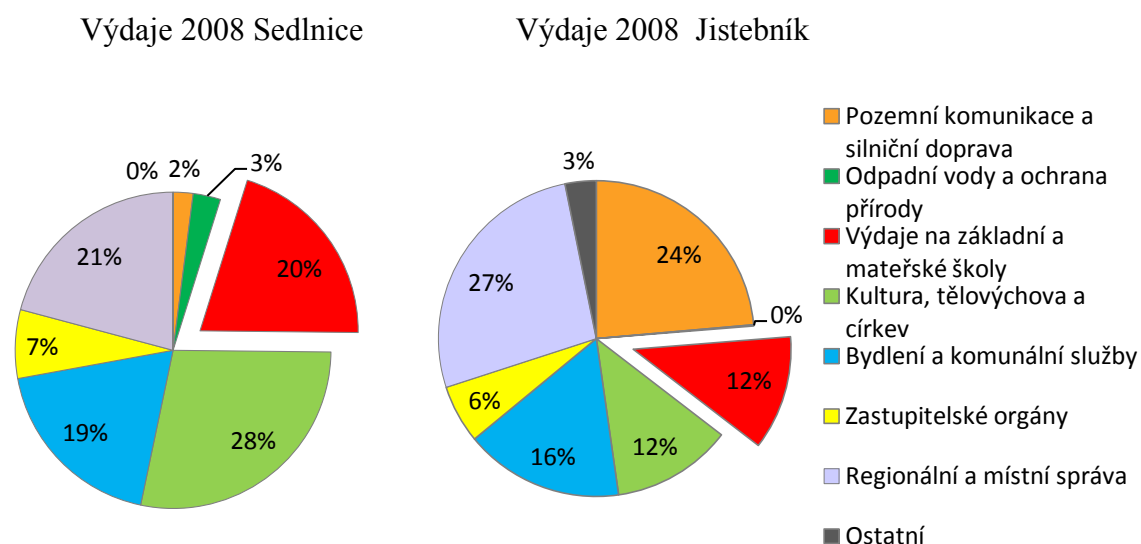
Ukazatel mzdy – jiné zdroje je navázán na vyhlášku MŠMT č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, která v § 4 upravuje počty žáků ve školách a třídách. Tento paragraf stanovuje, že školy tvořené prvním i druhým vzdělávacím stupněm mají nejméně 17 žáků v průměru na 1 třídu. V případě, že počet dětí poklesne pod tuto hranici, škola je povinna zažádat obec o udělení výjimky, obec pak poskytuje příspěvek na mzdy ze svých zdrojů. V praxi je však běžné, že pokud počet žáků poklesne jen těsně pod tuto hranici, škola se s obcí může dohodnout, že tyto příspěvky na mzdy nebudou poskytovány, což se stalo ve škole v Sedlnicích v roce 2007, 2008 i 2009.

3.3.2 Analýza provozních výdajů na školství v roce 2008

V roce 2008 byly celkové příjmy v Sedlnicích o 17,13% vyšší než v Jistebníku, konkrétně to bylo 11.894,21 Kč v Sedlnicích oproti 10.154,67 v Jistebníku (na 1 obyvatele). Výdaje vykazují jen malý rozdíl, byly vyšší naopak v Jistebníku a to o 5,81%. Saldo běžného rozpočtu bylo na obou stranách kladné, v Sedlnicích to bylo 1.659,12 Kč na obyvatele, v Jistebníku 492,29 Kč. Kapitálový rozpočet je daleko rozdílnější, konečný stav na konci roku byl na osobu v Sedlnicích 1.613,78 Kč, v Jistebníku skončil v deficitu s -721,68 Kč. Procentuální výdaje v obcích za rok 2008 ukazuje graf 3.3, který vychází z výdajů obcí uvedených v Příloze č. 2.

V tomto roce byly výdaje na školství vyšší v Sedlnicích, a to 20% ku 12% v Jistebníku. Vyšší výdaje byly v Sedlnicích v roce 2008 na kulturu, tělovýchovu a církev, celých 28% a činí tak více než čtvrtinu všech výdajů v obci. Byly to výdaje na rozhlas a televizi, konkrétně na dovybavení televizního studia. Tyto výdaje činily 1.937.000 Kč. Na opravu střechy v kuželně byla poskytnuta částka 150.000 Kč. Základní a mateřská škola obdržela dotaci na provoz ve výši 1.190.000 Kč. V základní škole byla provedena rozsáhlá rekonstrukce sociálního zařízení a ústředního vytápění za 1.400.000 Kč. V Jistebníku byly největší výdaje na pozemní komunikace – činily 24% všech výdajů v obci. Tato investice byla poskytnuta na vybudování části chodníků v obci a na opravu sociálního zařízení v kulturním domě. Na školská zařízení byla poskytnuta neinvestiční dotace ve výši 1.900.000 Kč, z toho na ZŠ 1.500.000 Kč a na MŠ 400.000 Kč.

Graf 3.3: Procentuální výdaje obcí v roce 2008, na 1 obyvatele

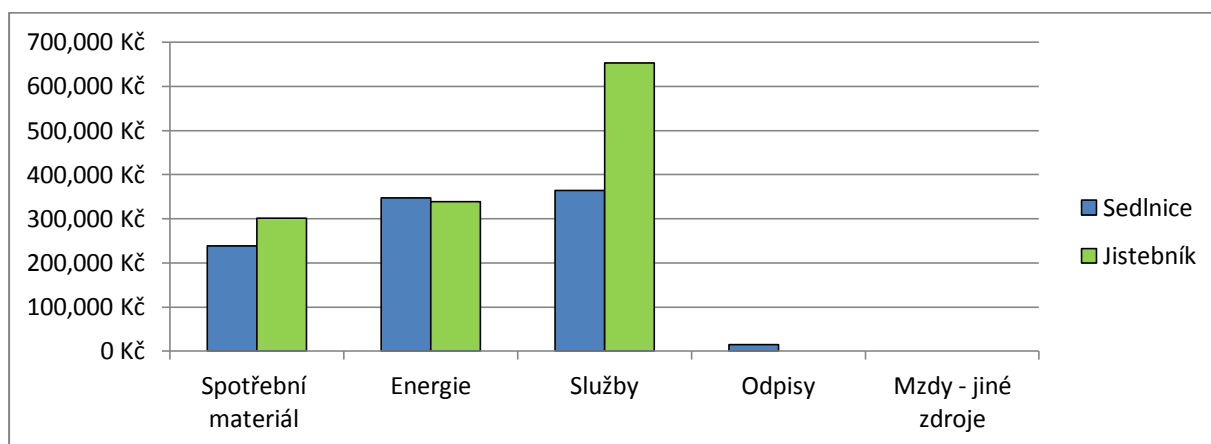
[Zdroj: Výkazy FIN 2-12 M obcí Sedlnice a Jistebník za rok 2008, vlastní zpracování]

Dotace zřizovatele na ZŠ v roce 2008

V roce 2008 byly náklady zřizovatele poměrně ve stejné výši za výdaje za energie. O něco větší rozdíl je ve výdajích na spotřební materiál, výrazný rozdíl je v provozních prostředcích vydaných na služby, viz graf 3.4, vycházející z podkladů uvedených v Příloze č. 4. Při podrobnějším rozboru jsou v oddílu spotřební materiál největší rozdíly ve spotřebním a drobném materiálu na opravy a údržbu, celkově v Sedlnicích za 71.876,50 Kč, v Jistebníku za 4.968,50 Kč. Vyšší výdaje měla ZŠ Sedlnice i za čistící a hygienický materiál, 23.968,50

Kč ku 15.794,71 Kč a za odběr odborných publikací a předplatného v ceně 8.270,20 Kč oproti výdajům za stejnou položku v hodnotě 7.021,60 Kč v Jistebníku. Zde naopak byly vyšší výdaje za dlouhodobý drobný majetek, 189.874,90 Kč, zatímco v Sedlnicích byly tyto výdaje o více než polovinu menší, 80.889,60 Kč. Nižší účet byl i za kancelářské potřeby, v Jistebníku za 34.723,61 Kč a v Sedlnicích 7.422,30 Kč.

Graf 3.4: Dotace zřizovatele na ZŠ v roce 2008, v Kč

[Zdroj: Výroční zprávy ZŠ Jistebník a ZŠ Sedlnice za rok 2008, vlastní zpracování]

Jak již bylo uvedeno, téměř stejné výdaje byly v obou obcích na energie, liší se jen o 8.434,79 Kč, což představuje pouze 2,49%. Avšak i zde jsou rozdíly: za elektřinu vydala více škola v Sedlnicích, 64.387 Kč, v Jistebníku to bylo jen 22.530,11 Kč. Účet za vodu byl nižší naopak v Sedlnicích, 7.703,70 Kč oproti Jistebníku za 6.898,44 Kč a výrazně nižší také za plyn, 274.917 Kč, zatímco v Jistebníku po odpočtech za školní jídelnu a doplňkovou činnost činily náklady za plyn 309.144,36 Kč.

Největší rozdíl vykazují náklady na služby, činí 189.440,43 Kč v neprospěch Jistebníku. Zde se ale na tomto čísle podílí opravy a údržba školní budovy, která byla vyčíslena na 278.802,30 Kč, v Sedlnicích byly provedeny opravy za 74.261,10 Kč. Vyšší výdaje byly v Jistebníku také za vedení účetnictví a mzdové agendy, celkově za 83.856,64 Kč, v Sedlnicích je tento výdaj téměř o $\frac{3}{4}$ nižší, za 22.943,40 Kč. Také za pojištění odpovědnosti, budov a osob vydali v Jistebníku více, 45.863,84 Kč, v Sedlnicích 31.013,50 Kč. Naopak v Sedlnicích byly vyšší výdaje za telefony, 36.059,50 Kč ku 12.944,25 Kč a za kopírování, 49.235,50 Kč. V Jistebníku nejsou náklady na kopírování sledovány ve službách a rozpouští se do nákladů na kancelářské potřeby a energie.

Odpisy byly pouze v Sedlnicích, a to 15.134 Kč, kde se odpisuje interaktivní tabule.

Mzdy ze zdrojů obce v Sedlnicích nebyly po dohodě poskytovány, ačkoliv počet žáků klesl pod stanovený limit. V Jistebníku byl počet žáků nad limitem.

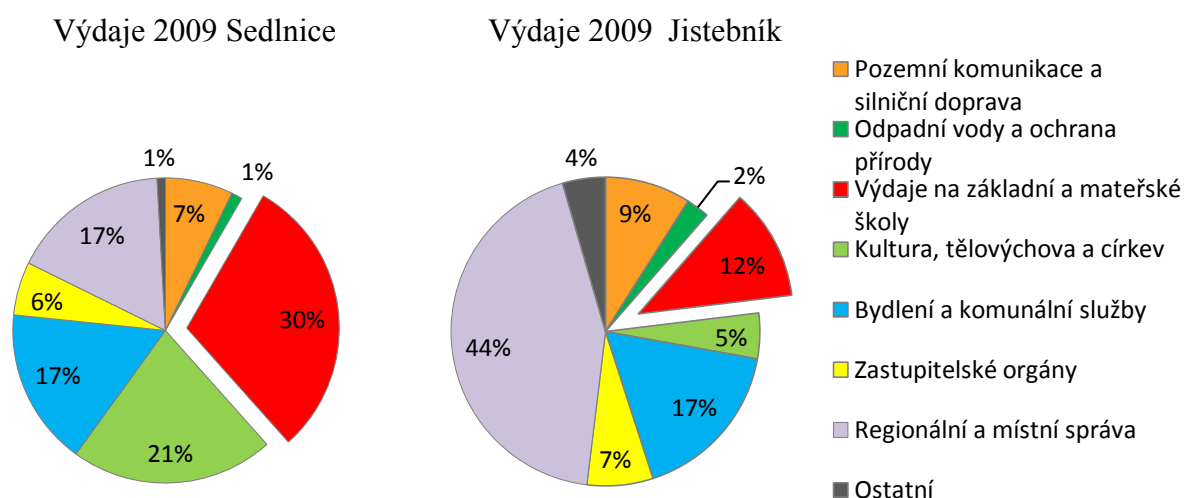
3.3.3 Analýza provozních výdajů na školství v roce 2009

V roce 2009 byly v Sedlnicích příjmy celkového rozpočtu vyšší než v Jistebníku o 50,66%, a výdaje vyšší o 56,69 %. V přepočtu na 1 obyvatele to byla v Sedlnicích na příjmové straně částka 14.912,69 Kč, v Jistebníku 9.898,43 Kč. Na straně výdajové to bylo v Sedlnicích 15.213,44 Kč a v Jistebníku 9.709,12 Kč. Obec Sedlnice tak skončila v deficitu, který byl na obyvatele -300,75 Kč, v Jistebníku bylo saldo přebytkové, 189,31 Kč na obyvatele.

Saldo běžného rozpočtu bylo také v Sedlnicích záporné, a to - 484,87 Kč na osobu, v Jistebníku stejná položka byla v kladných hodnotách a činila 1.244,82 Kč na obyvatele. Stav kapitálového rozpočtu na konci roku byl v Sedlnicích také záporný, -397,07 Kč, v Jistebníku bylo saldo kapitálového rozpočtu kladné a činilo 134,56 Kč na osobu. Procentuální výdaje v obcích za rok 2008 ukazuje graf 3.5, podrobné hodnoty jsou uvedeny v Příloze č.2.

Výdaje obcí na školy a školská zařízení byly v roce 2009 rozdílné. V Sedlnicích to bylo 30% z celkových výdajů obce, v Jistebníku jen 12%. Vyšší procento výdajů v Sedlnicích je zapříčiněno příspěvkem na dovybavení opravené Mateřské školy. Na předškolní zařízení bylo celkově vydáno v Sedlnicích 5.135.594,80 Kč, na základní školu 1.009.000 Kč.

Graf 3.5: Procentuální výdaje obcí v roce 2009, na 1 obyvatele

[Zdroj: Výkazy FIN 2-12 M obcí Sedlnice a Jistebník za rok 2009, vlastní zpracování]

Druhou největší položkou jsou opět výdaje na kulturu, tělovýchovu a církev, z čehož 2.410.000 Kč byly výdaje na rozhlas a televizi. Na příjmové straně této položky byla v roce 2009 částka 1.912.100 Kč.

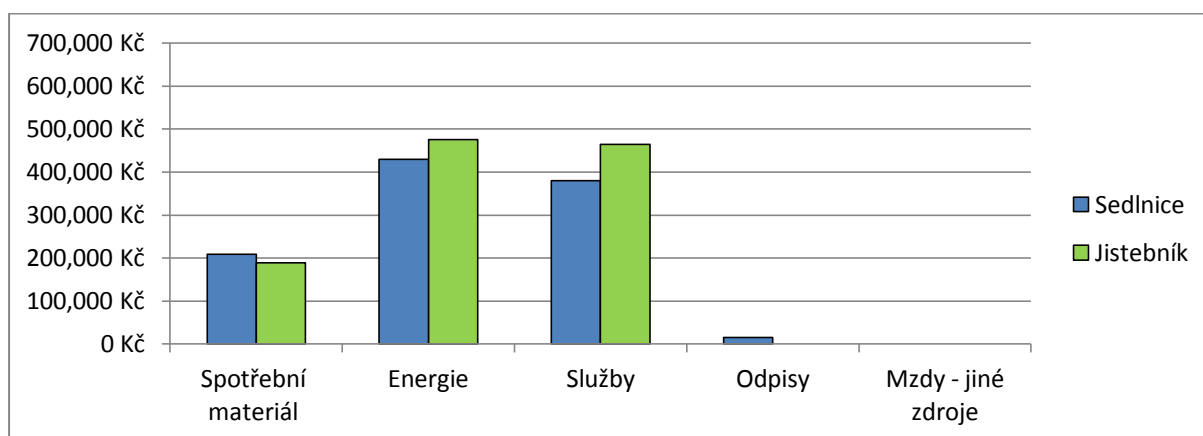
V Jistebníku byly vydány na pododdíl 331 - školy a školská zařízení - pouze neinvestiční výdaje v celkové výši 1.725.700 Kč. Zajímavé je, že na regionální správu šlo v Jistebníku celých 44%, což představuje částku 6.429.552,39 Kč. Z toho bylo na investice použito 2.068.870,80 Kč na opravu fasády budovy Obecního úřadu.

Dotace zřizovatele na ZŠ v roce 2009

Jak lze vidět v grafu 3.6, náklady na spotřební materiál se v roce 2009 téměř srovnaly. Nejvyšší výdaje byly v obou obcích na drobný majetek, v Jistebníku za 83.249,24 Kč a v Sedlnicích za 68.539 Kč. Drobný a kancelářský materiál celkem byl vyšší v Sedlnicích, za 53.352,20 Kč, v Jistebníku byl za 31.600,41 Kč. Čistící materiál se oproti minulým létům srovnal – činil 18.717 Kč v Sedlnicích ku 18.305,76 Kč v Jistebníku. Předplatné bylo nižší tentokrát v Sedlnicích, 8.868 Kč, v Jistebníku 14.483 Kč.

Celkové výdaje za energie vykazují ve škole v Jistebníku vyšší spotřebu o 45.857,20 Kč, než v Sedlnicích. Pokud porovnáme jednotlivé složky, je to za plyn v Jistebníku 391.037,95 Kč oproti Sedlnicím 327.700 Kč, elektrická energie 68.747,66 Kč v Jistebníku ku 94.518 Kč v Sedlnicích a voda 16.094 Kč ku 7.804,40 Kč. Znamená to, že za plyn vydali v Jistebníku o 19% a za vodu dokonce o 206%. Za elektřinu vydali více v Sedlnicích, a to o 37%.

Graf 3.6: Dotace zřizovatele na ZŠ v roce 2009, v Kč

[Zdroj: Výroční zprávy ZŠ Jistebník a ZŠ Sedlnice za rok 2009, vlastní zpracování]

Celkové výdaje za služby byly v Jistebníku 464.264,40 Kč a v Sedlnicích 380.490,98 Kč, procentuální rozdíl je tak o 22% vyšší v Jistebníku. Největší difference je v položce opravy a údržba, kdy v Jistebníku v roce 2009 vydali 214.848,88 Kč, zatímco v Sedlnicích jen 77.343,70 Kč a ve vedení účetnictví a mzdové agendy, v Jistebníku 81.322,30 Kč oproti

výdajům v Sedlnicích za 23.870,90 Kč. Také pojištění škod je vyšší v Jistebníku, 45.863,84 Kč oproti 17.337 Kč v Sedlnicích. Naopak nižší náklady jsou v Jistebníku na telefony, 12.213,79 Kč, kdežto v Sedlnicích 36.634,30 Kč. V Sedlnicích je vysoká i položka za kopírování, 51.118 Kč, v Jistebníku tato položka v rozpisu služeb nefiguruje.

V položce odpisů je na straně Sedlnice výdaj v hodnotě 15.134 Kč, v Jistebníku odpisy nebyly.

Příspěvky na mzdy z jiných zdrojů nebyly vypláceny i přesto, že počet dětí v Sedlnicích byl pod stanoveným limitem. Neinvestiční příspěvky obcí za rok 2009 jsou uvedeny v Příloze č. 5.

3.3.4 Analýza provozních výdajů na školství v roce 2010

Obec Sedlnice měla v roce 2010 rozpočtové příjmy vyšší než Jistebník o 37,57%. Na jednoho obyvatele to činilo v Sedlnicích 16.066,11 Kč, v Jistebníku 11.678,10 Kč. Celkové výdaje byly v Sedlnicích o 43,97% vyšší než Jistebník. Celkově vykázaly ale obě obce na konci roku deficit, který byl v Sedlnicích ve výši -1.012,43 Kč a v Jistebníku -184,70 Kč v přepočtu na 1 obyvatele.

Procentuální výdaje v obou obcích ukazuje graf 3.7 na následující straně, vycházející z údajů obcí, které jsou uvedeny v Příloze č. 2. Z grafů vyplývá, že na provozní výdaje pro školská zařízení vydaly obě obce v roce 2010 v procentuálním vyjádření téměř shodně – Sedlnice 10% ze svých výdajů, což bylo 2.328.404 Kč, Jistebník 9%, což představuje 1.600.000 Kč. Z toho na předškolní zařízení bylo v Sedlnicích použito 784.250 Kč, a to na neinvestiční příspěvky 484.250 Kč a na opravy a udržování 300.000 Kč. Tato částka byla použita na opravu fasády a dokončovací práce v MŠ. Na základní školu bylo vydáno 1.309.372 Kč, z čehož na neinvestiční příspěvky bylo 1.190.332 Kč a na opravy a udržování 119.040 Kč.

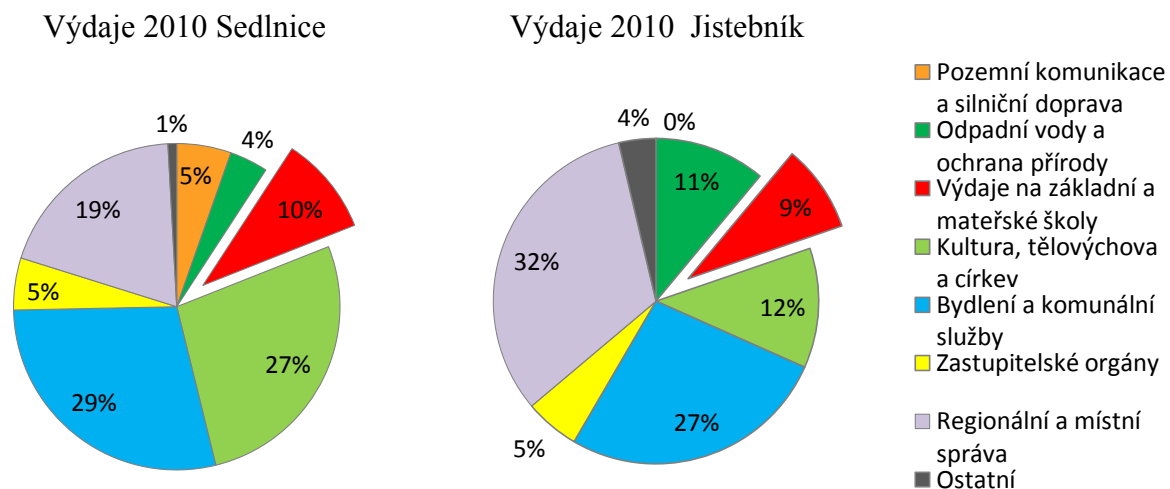
V obci Jistebník byly poskytnuty jen neinvestiční příspěvky, na předškolní zařízení ve výši 300.000 Kč a na základní školy 1.300.000 Kč. Na opravy a údržbu v tomto roce nebyly plánovány pro školská zařízení žádné výdaje.

Poměrně vysoké procento výdajů, 29%, činil v Sedlnicích pododdíl bydlení a komunální služby. Tento výsledek byl vyšší oproti minulým letům o 11% díky investicím v paragrafu pohřebnictví, které byly v hodnotě 2.752.700 Kč. Druhý největší výdaj v obci byl s 27% na kulturu, tělovýchovu a církev. Na rozhlas a televizi se vydalo 2.402.464,70 Kč.

V Jistebníku byly nejvyšší výdaje na regionální a místní správu, neboť kromě standardních výdajů v tomto roce byla provedena přístavba šaten v kulturním domě za více

než 6 mil. Kč. Druhou největší skupinu tvoří výdaje na bydlení a komunální služby, v těchto výdajích je zahrnuta i koupě požárního vozidla za cenu 2.993.000 Kč.

Graf 3.7: Procentuální výdaje obcí v roce 2010, na 1 obyvatele

[Zdroj: Výkazy FIN 2-12 M obcí Sedlnice a Jistebník za rok 2010, vlastní zpracování]

Dotace zřizovatele na ZŠ v roce 2010

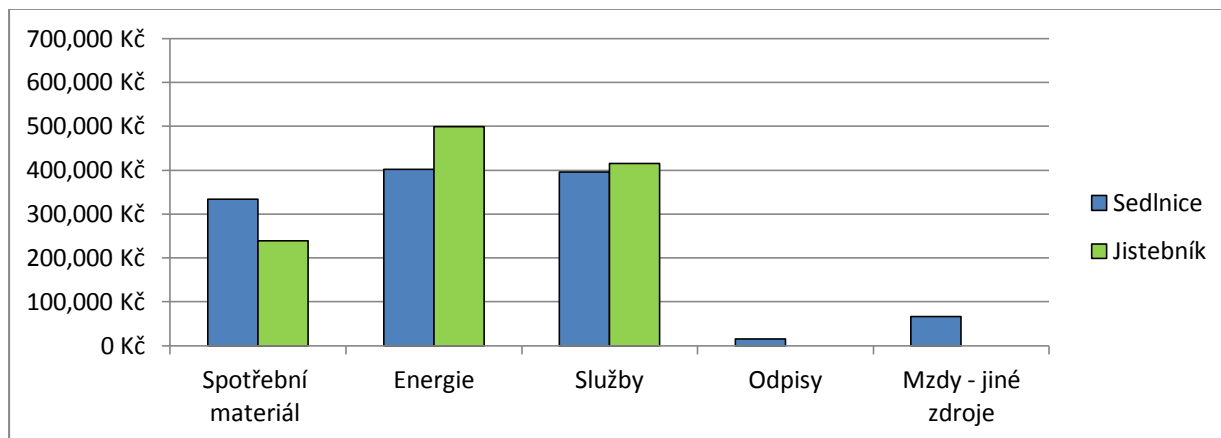
Neinvestiční příspěvky zřizovatele na základních školách v roce 2010 jsou uvedeny v grafu 3.8, podklady jsou rozepsány v Příloze č. 6.

Náklady na spotřební materiál byly téměř o 40% vyšší v Sedlnicích, než v Jistebníku. Největší podíl má na tomto výsledku drobný materiál a spotřební materiál na opravy a údržbu, který byl v souhrnu ve výši 91.528,60 Kč. V Jistebníku byly na stejné položky náklady v celkové hodnotě pouze 6.038 Kč. Také čistící a hygienické potřeby byly vyšší v Sedlnicích, 17.062 Kč ku 5.806 Kč v Jistebníku. Náklady na drobný dlouhodobý majetek byl na přibližně stejné úrovni 152.127,60 Kč v Sedlnicích a 149.928 Kč v Jistebníku. Rozdílné hodnoty vykazovala položka za kancelářský materiál, zde ale byly větší náklady v Jistebníku, 2.683,14 Kč, zatímco v Sedlnicích bylo vydáno 7.206 Kč a za položku v oddílu odborné publikace a předplatné, v Jistebníku s částkou 14.330 Kč a v Sedlnicích 7.896 Kč.

Co se týče výdajů za energii, jsou o necelých 100.000 Kč vyšší v Jistebníku. Také všechny složky jsou vyšší v Jistebníku. Elektrická energie zde byla za 104.032,31 Kč ku výdajům v Sedlnicích za 75.372 Kč, voda 13.257,54 Kč ku 7.930,80 Kč a plyn 382.642,11 Kč ku 318.877,30 Kč. V roce 2010 byly neinvestiční příspěvky zřizovatele téměř stejné jen v nákladech na služby. Největší rozdíly jsou v nákladech na opravy a údržbu budov

a majetku, kdy v Sedlnicích je výdaj 72.842,20 Kč a v Jistebníku 140.846,20 Kč a na zpracování mezd a vedení účetnictví, rozdíl představuje 67.512 Kč v neprospěch školy v Jistebníku. Vyšší výdaje jsou tam i na pojištění škod, kde je rozdíl v hodnotě 27.207,84 Kč. Další výrazné položky jsou však vyšší v Sedlnicích, např. na telefon jsou náklady 38.901 Kč, zatímco v Jistebníku jen 13.509,81 Kč. Kopírování je v Sedlnicích za 52.170 Kč, v Jistebníku je vlastní kopírovací přístroj, takže tato položka nejde do nákladů za služby.

Graf 3.8: Dotace zřizovatele na ZŠ v roce 2010, v Kč.

[Zdroj: Výroční zprávy ZŠ Jistebník a ZŠ Sedlnice za rok 2010, vlastní zpracování]

Odpisy byly pouze u školy v Sedlnicích za 15.134 Kč.

Nově objevující se položka v neinvestičních příspěvcích je v roce 2010 položka mzdy – jiné zdroje. Jak již bylo uvedeno, tato položka je spjata s nižším počtem žáků, který stanovovala vyhláška MŠMT č. 48/2005 Sb. Tento příspěvek činil v roce 2010 v obci Sedlnice 66.489 Kč.

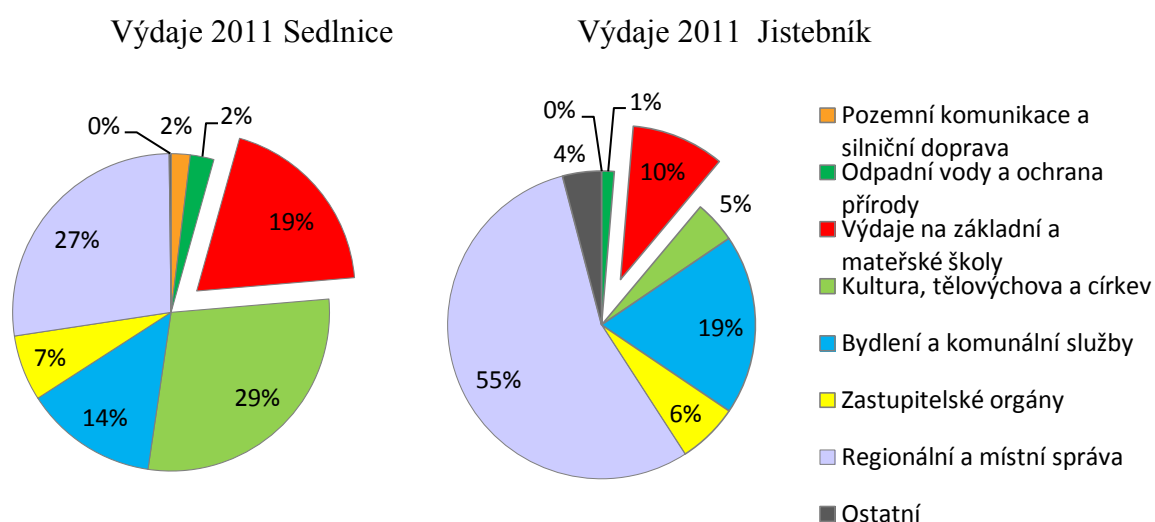
3.3.5 Analýza provozních výdajů na školství v roce 2011

Dle údajů ze závěrečných zpráv obcí měly Sedlnice v roce 2011 rozpočtové příjmy vyšší než Jistebník o 14,57% a výdaje o 29,32% vyšší. Konečný výsledek celkových příjmů na 1 obyvatele byl v Sedlnicích 110,30 Kč, v Jistebníku 1.373,10 Kč. Saldo běžného rozpočtu měly obě obce také kladné, Sedlnice 108,56 Kč a Jistebník 639,34 Kč na 1 obyvatele. Výsledek kapitálového rozpočtu byl v Sedlnicích záporný, -13,82 Kč, v Jistebníku skončil kapitálový rozpočet v přebytku 1.358,99 Kč.

Na školství vydala obec Sedlnice 19% z celkových výdajů, obec Jistebník 10%. Na předškolní zařízení byly v Sedlnicích poukázány neinvestiční příspěvky v hodnotě 563.000

Kč, škola získala 1.243.723,80 Kč a na opravy a údržbu 904.108 Kč. Za tyto prostředky byla vyměněna okna ve školní budově. V Jistebníku byly vydány pouze neinvestiční příspěvky, na základní školu ve výši 1.200.000 Kč, na mateřskou školu 300.000 Kč. Vyšší výdaje než na školská zařízení byly v Sedlnicích výdaje na kulturu, tělovýchovu a církev, 29% a na regionální a místní správu 27% všech výdajů v obci. Procentuální výdaje ukazuje graf č. 3.9, podklady viz Příloha č.2.

Graf č. 3.9: Procentuální výdaje obcí v roce 2011, na 1 obyvatele

[Zdroj: Výkazy FIN 2-12 M obcí Sedlnice a Jistebník za rok 2011, vlastní zpracování]

V Jistebníku je nejvyšší výdaj na regionální a místní správu, a to více než polovina celkových výdajů. Na tomto nárůstu se podílely opravy a údržba majetku, celkem za 3.252.095 Kč. Druhá největší skupina, která se výrazně podílela na výdajích Jistebníku, je bydlení a komunální služby. Zde se projevuje koupě požárního vozidla z loňského roku, které se po částech splácí a splátka činí 1.500.000 Kč.

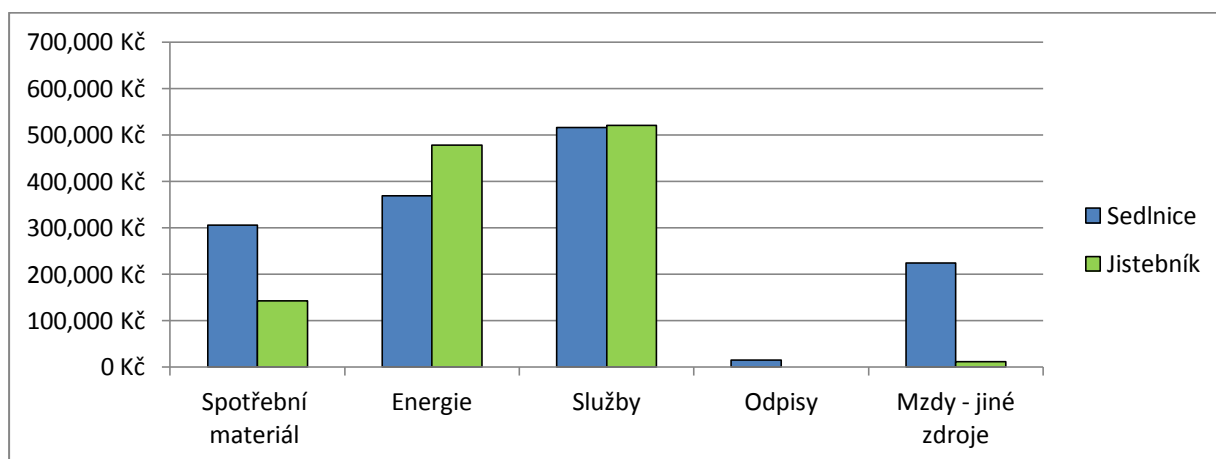
Dotace zřizovatele na ZŠ v roce 2011

Provozní příspěvky na školy jsou uvedeny v grafu č. 3.10, které vycházejí z výkazů hospodaření škol, uvedených v Příloze č. 6.

Náklady zřizovatele na spotřební materiál byly v roce 2011 opět vyšší v ZŠ Sedlnice. Nejvíce se na této částce podílí dlouhodobý drobný majetek, který byl v Sedlnicích ve výši 164.010,40 Kč, oproti Jistebníku to bylo o 123.907,40 Kč více. Vyšší výdaje také byly na

drobný majetek na údržbu, 53.183,16 Kč, zatímco v Jistebníku vydali na tutéž položku 31.444 Kč a na čisticí a hygienické potřeby 22.061 Kč ku 10.486,15 Kč. Naopak za kancelářské potřeby a předplatné a odborné publikace byly náklady vyšší v Jistebníku. Na první zmiňovanou položku to bylo 26.848,50 Kč, zatímco v Sedlnicích 8.086,90 Kč, na periodika byly výdaje 15.873 Kč, v Sedlnicích 8.355 Kč.

Graf 3.10: Dotace zřizovatele na ZŠ v roce 2011, v Kč.

[Zdroj: Výroční zprávy ZŠ Jistebník a ZŠ Sedlnice za rok 2011, vlastní zpracování]

Za energie celkem vydali více v obci Jistebník. Zatímco za elektřinu a vodu zaplatila více ZŠ Sedlnice (elektrická energie za 71.649 Kč ku 65.726 Kč v Jistebníku a voda 9.211,90 Kč ku 7.811,60 Kč), za plyn vydala více ZŠ Jistebník, a to o celých 40 % více. V částkách je to 287.798,27 Kč v Sedlnicích a v Jistebníku 405.313,08 Kč.

Náklady na služby jsou v roce 2011 vyrovnané. I zde ale najdeme rozdíly, jak byly tyto prostředky použity. Největší částka byla v obou obcích vynaložena na opravy budov a majetku. V Sedlnicích to bylo 201.974,40 Kč, v Jistebníku 221.408,20 Kč. Výrazné rozdíly však byly v těchto položkách: za vedení účetnictví a mzdové agendy vydala ZŠ v Sedlnicích celkem 25.770,50 Kč, v Jistebníku to bylo 81.386,40 Kč, za pojištění budov byly náklady v Sedlnicích za 1.741 Kč, v Jistebníku 39.376 Kč. Naopak telefony a kopírování jsou tak jako v minulých letech vyšší v Sedlnicích. Kopírování v Sedlnicích stálo 41.382,50 Kč, v Jistebníku je tento náklad v položce služeb nulový, projevuje se pouze ve spotřebě kancelářského materiálu a energie. Za telefony zde bylo vydáno o 22.419,40 Kč více, což je o 264% více. Odpisy byly jen v ZŠ Sedlnice, v hodnotě 15.134 Kč.

V tomto roce byly poprvé za sledované období vyplaceny mzdy ze zdrojů obce jak v Sedlnicích, tak v Jistebníku, protože i zde v tomto roce poklesl počet žáků pod stanovené minimum. V Sedlnicích to bylo 225.000 Kč, v Jistebníku 11.655 Kč.

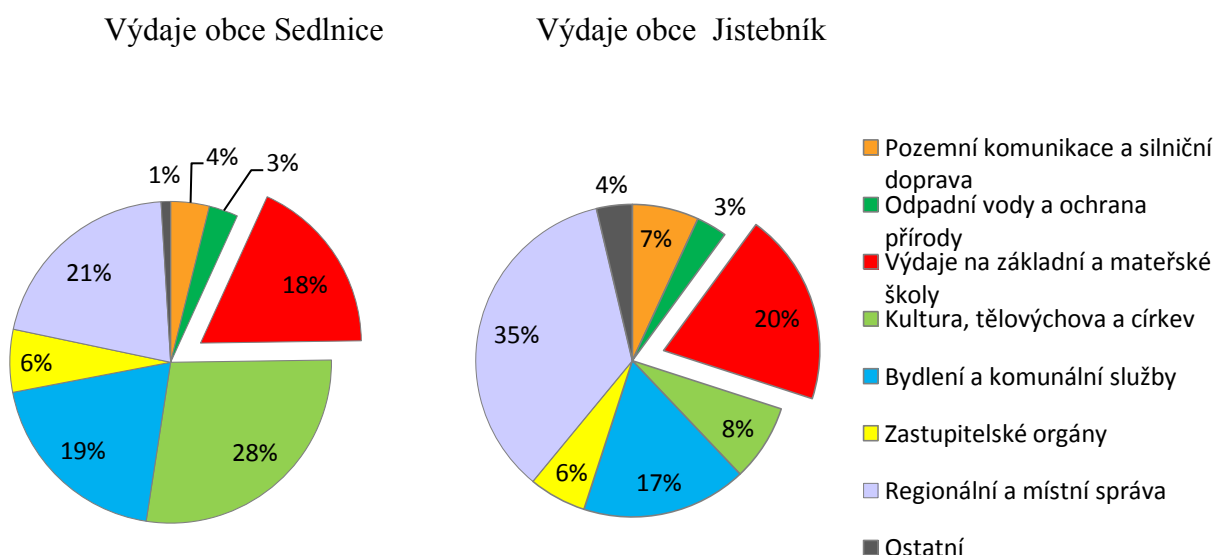
4. Zhodnocení analýzy nákladů vybraných obcí na jejich školy a školská zařízení

V této části práce bude provedeno zhodnocení analýzy nákladů, které bylo podrobně popsáno v předcházející kapitole. Nejprve bude pozornost věnována průměrným celkovým výdajům obcí za období roku 2007 - 2011, zhodnocení a doporučení, která by měla vést k optimalizaci výdajů obcí s přihlédnutím na potřeby škol a školských zařízení. Poté budou zpracovány hlavní ukazatele neinvestičních výdajů obcí na základní školy za pětileté období, graficky zpracovány a porovnány. Z těchto poznatků budou vyvozeny závěry, směřující k možnostem úspory nákladů.

4.1. Průměrné výdaje obcí za rok 2007-2011

Jak lze vidět v grafu 4.1, který představuje průměrné výdaje obcí v přepočtu na 1 obyvatele, výdaje na školství v obci Sedlnice za rok 2007-2011 činily 18% všech výdajů. Na výdajích se podílely běžné neinvestiční výdaje na provoz školy, jsou zde ale zahrnuty i zdroje na zhodnocení majetku, v roce 2008 to byla rekonstrukce sociálního zařízení a ústředního topení v ZŠ, v roce 2009 opravy v budově základní školy, ve stejném roce byla opravena fasáda MŠ a poskytnuty finance na dovybavení tříd. V roce 2011 proběhla v základní škole výměna oken.

Graf 4.1: Průměrné procentuální výdaje obcí za období 2007-2011, na 1 obyvatele

[Zdroj: Výkazy FIN 2-12 M obcí Sedlnice a Jistebník za rok 2007-2011, vlastní zpracování]

V Jistebníku bylo za stejné období na školy a školská zařízení vydáno 20% celkových výdajů obce. V roce 2007 byla provedena přestavba jídelny základní školy, od roku 2009 do roku 2011 probíhala po etapách výměna oken a dveří a v roce 2011 byla pro žáky vybudována na pozemku školy naučná stezka.

V celkovém porovnání lze konstatovat, že výdaje v obou obcích na školy a školská zařízení byly téměř shodné, 18% ku 20%.

V Sedlnicích to byla až čtvrtá nejvyšší položka, v Jistebníku jsou výdaje na školství na druhém místě, následujícím za skupinou regionální a místní správa.

V Sedlnicích bylo nejvíce za období let 2007 – 2011 vydáno na kulturu, tělovýchovu a církev, výdaje tvořily více než čtvrtinu všech výdajů. Je na zvaženu, že pouze paragraf „rozhlas a televize“ činí 40,76% z této skupiny a představuje v průměru roční výdaje za 2.062.685 Kč.

Je tak jen o něco menší, než celkové výdaje na zařízení předškolní výchovy a základní školy, na které je průměrně ročně vydáno 3.051.785 Kč, a to včetně všech oprav a údržby majetku. Nutno říci, že paragraf rozhlas a televize vytváří i příjmy, průměrně je to 1.758.811 Kč za rok, přesto však jsou výdaje vyšší než-li příjmy a obec tak tuto položku dotuje z jiných příjmů, ročně v průměru v částce 303.874 Kč.

Druhou nejvyšší položkou jsou v Sedlnicích s 21% výdaje na regionální a místní správu. Na tomto výsledku se podílejí investice na opravu střechy v kuželně v roce 2008, v roce 2011 bylo financováno vybudování hřiště. V pořadí třetí největší je pak bydlení a komunální služby (19%), zde mají na výsledku podíl investice do rekonstrukce a rozšíření sítě veřejného osvětlení.

V Jistebníku je nejvyšší položkou regionální a místní správa. Na zvýšených výdajích v tomto období se podílejí významnou měrou opravy a údržba budov v majetku obce, v roce 2008 byla financována oprava sociálního zařízení v kulturním domě, v roce 2010 byla tamtéž provedena přístavba šaten a na obecním úřadě byla v roce 2009 oprava fasády a v roce 2011 zavedeno plynové topení. Třetí významný podíl, 17%, zaujímá v Jistebníku skupina bydlení a komunální služby, je však až za výdaji na školy a školská zařízení. Tato položka obsahuje investice do rekonstrukce chodníků a plochy k autobusové zastávce, která byla provedena v roce 2008 a 2009.

Údaje vypovídají o hospodárném vynakládání prostředků, především se investuje do technického zhodnocení budov a majetku a na zvelebení obce. Zástupci obce Sedlnice by se měli zaměřit především na pododdíl sdělovací prostředky, který vykazuje disproporce k ostatním výdajům a bylo by dobré zvážit, zda vynakládané prostředky není možno lépe využít, například právě na potřeby škol.

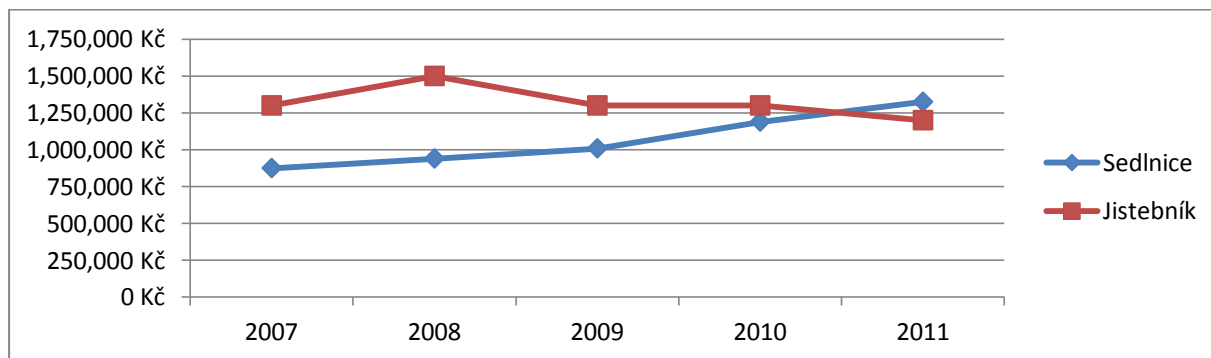
4.2. Průměrné neinvestiční příspěvky obcí na školy za rok 2007-2011

V následující pasáži budou rozebrány průměrné náklady škol na běžný provoz za sledované pětileté období, které jsou financované z prostředků obcí. Východiskem budou údaje z hospodaření škol, které byly rozebrány v předcházející kapitole. Tyto výdaje jsou členěny na spotřební materiál, energie, služby, odpisy a mzdy z jiných zdrojů. Hlavní sledované ukazatele budou doplněny položkami, které mohou zlepšit situaci v hospodaření škol. Těmito dodatečnými ukazateli jsou kapacita škol a jejich naplněnost v následujících letech a také možnosti škol vylepšit hospodaření z příjmové strany – tzn. doplňkovou činností a dotacemi z Evropské Unie, MŠMT či z krajských úřadů. U každého z těchto ukazatelů bude rozebrána nynější situace a doporučení ke zlepšení.

4.2.1 Celkové neinvestiční příspěvky obcí

Každá obec poskytuje svým zřízeným příspěvkovým organizacím prostředky potřebné pro jejich provoz. Ty se skládají z neinvestičních příspěvků, které jsou použity na běžné výdaje a prostředky investičního charakteru. V grafu 4.2 jsou uvedeny pouze příspěvky na provoz, které ukazují, s jakými prostředky mohou dále školy disponovat. Z grafu níže je patrné, že příspěvky obce Sedlnice mají stoupající charakter. Dle srovnání pomocí řetězového indexu jsou meziroční nárůsty v roce 2008 o 7,43%, v roce 2009 o 7,34%, v roce 2010 dokonce o 17,97 % a v roce 2011 o 11,31%. Výše neinvestičních příspěvků jsou projednávány mezi ředitelkou školy a radou obce vždy v závěru roku, měly by korespondovat s očekávanými nárůsty vstupů, jako jsou služby či energie. Na základě bazického indexu byl nárůst příspěvků v Sedlnicích v roce 2011 k roku 2007 o 51,43%.

Graf 4.2: Neinvestiční příspěvky obcí na základní školy za období 2007-2011, v Kč

[Zdroj: Výkazy FIN 2-12 obcí Sedlnice a Jistebník za rok 2007-2011, vlastní zpracování]

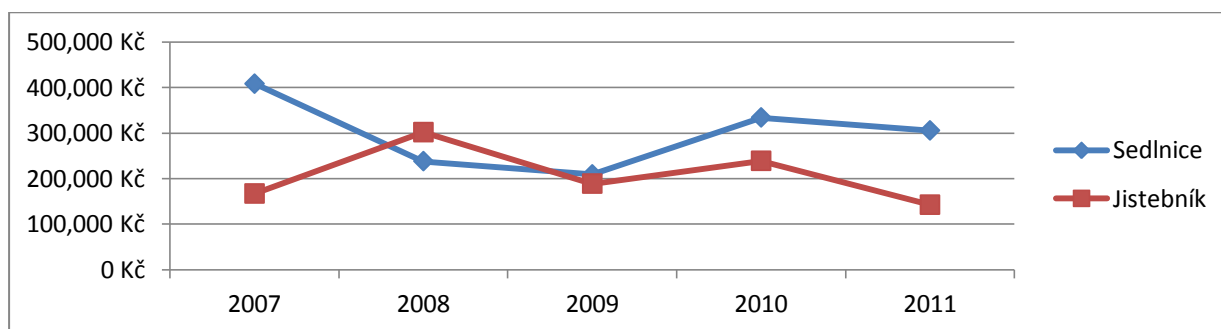
Jiná situace je v Jistebníku, kdy naopak neinvestiční příspěvky obce od roku 2008 klesají. Z výpočtů pomocí řetězového indexu to bylo nejprve meziroční zvýšení částky o 15,38%, pak se ale příspěvky snižovaly, v roce 2009 o 13,33%, v roce 2010 byly příspěvky na stejné úrovni jako v roce 2009, ale v roce 2011 ještě klesly, a to o 7,69%. Zajímavé je, že oproti roku 2007 je neinvestiční příspěvek na rok 2011 ještě o 100 tis. Kč menší, a představuje tak úbytek o 7,69%, přičemž všechny vstupy se za pět let cenově navýšily. Oproti příspěvkům na školu v Sedlnicích jsou tak za poslední rok o 100 tis. Kč nižší.

Z těchto údajů je patrné, že výše neinvestičních příspěvků obce Jistebník by měla být sledována, průběžně vyhodnocována a popřípadě v následujícím období navýšena.

4.2.2 Spotřební materiál

Jak již bylo uvedeno, spotřební materiál představuje položky, které se dotýkají provozu školy a výuky žáků. Zahrnuje například školní potřeby, drobný majetek, potřeby pro úklid a údržbu, kancelářský materiál či spotřební materiál pro pracovní a výtvarné činnosti žáků. Jaké byly výdaje škol je uvedeno v grafu č. 4.3.

Graf 4.3: Výdaje škol za spotřební materiál za období 2007-2011, v Kč

[Zdroj: Výroční zprávy ZŠ Jistebník a ZŠ Sedlnice za rok 2007-2011, vlastní zpracování]

Spotřební materiál byl v Jistebníku vyšší jen v roce 2008. V ostatních letech převyšovaly výdaje na spotřební materiál v Sedlnicích, rozdíly byly v položkách za drobný majetek, režijní materiál na opravy a hygienické a čisticí prostředky, což koresponduje s opravami a technickým zhodnocením školy. Naopak vyšší výdaje měla škola v Jistebníku na kancelářský materiál a odborné publikace.

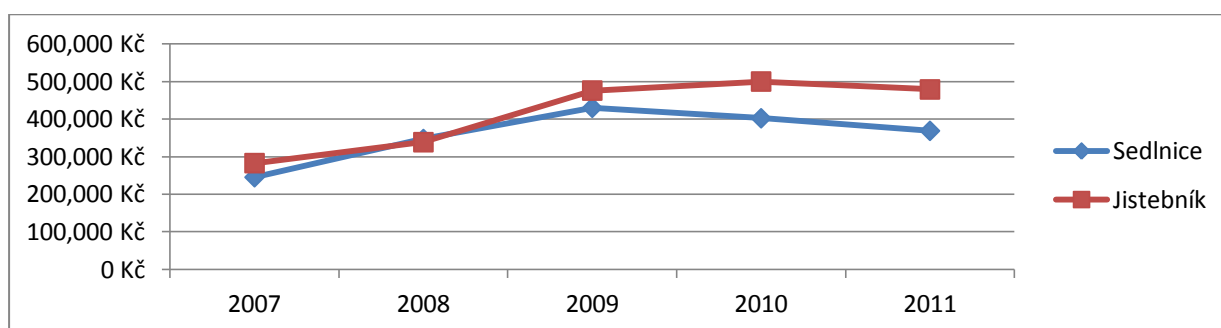
Lze říci, že ačkoliv výdaje na spotřební materiál byly v minulých letech rozdílné i o více než 50%, jsou vzhledem k prováděným rekonstrukcím adekvátní. Doporučením tak je pouze sledovat tento stav a zamezit plýtvání. Nutno říci, že právě spotřební materiál

je položka, která školu „dotváří“ a výdaje v této oblasti jsou žádoucí, především pak výdaje na školní materiál a pomůcky pro žáky.

4.2.3 Energie

Druhou významnou položkou škol jsou výdaje na energie, jednotlivými složkami jsou výdaje za vodu, plyn a elektrickou energii. Ve škole v Sedlnicích byl v roce 2008 proveden energetický audit a následně bylo investováno do rekonstrukce ústředního topení a termoregulačních ventilů. To se projevilo zlomem v nákladech za energie v roce 2009. V roce 2011 byla financována výměna oken, což by mělo v následujících letech přinést další úspory. V Jistebníku byla v ZŠ v roce 2009, 2010 a 2011 postupně prováděna výměna oken a dveří, což mělo za následek snížení výdajů za energie, které začaly mírně klesat v roce 2011. Výdaje za energie jsou uvedeny v grafu 4.3.

Graf 4.4: Výdaje škol za energie za období 2007-2011, Kč

[Zdroj: Výroční zprávy ZŠ Jistebník a ZŠ Sedlnice za rok 2007-2011, vlastní zpracování]

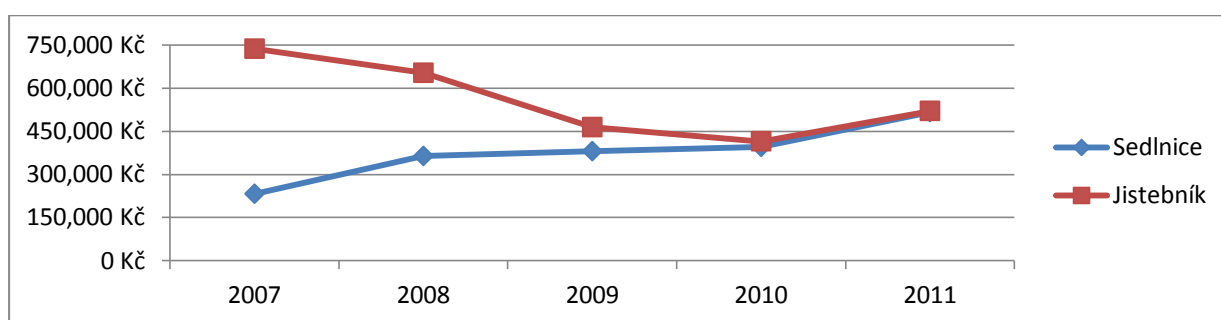
Ceny energií neustále rostou a je potřeba se na tuto část výdajů zaměřit. Co se týče základní školy v Sedlnicích, zde již byly potřebné kroky učiněny, v Jistebníku byla provedena rekonstrukce oken. V Jistebníku je problematická především položka za plyn, která činí největší rozdíly v porovnání s výdaji za plyn v Sedlnicích, a to i po odpočtech za školní jídelnu a doplňkovou činnost. Výdaje za plyn byly v Jistebníku za celé sledované období vždy výrazně vyšší než v Sedlnicích, průměrně o 23%.

Doporučení obecně pro obě obce a školy jsou: důsledné šetření energiemi uživateli (žáky i učiteli), snížit spotřebu by pomohla světelná čidla, úsporné žárovky, počítače s LCD obrazovkami, sledování cen energií a případně přechod k levnějším dodavatelům. V případě školy v Jistebníku především energetický audit, zateplení budovy, možnosti snížení výdajů za vytápění, termoregulační ventily, zaměřit se zejména na úspory za plyn.

4.2.4 Služby

V položkách za služby jsou například výdaje za opravy a údržbu, poštovné, telefonní služby, kopírování, odvoz odpadu, vedení účetnictví či mzdové agendy. V této skupině byly vždy vyšší výdaje ve škole v Jistebníku. V roce 2007 je zde největší rozdíl, je to způsobeno rekonstrukcí jídelny školy, kdy na opravy bylo poskytnuto 7.764 tis. Kč, v roce 2008 také byly největší rozdíly v absolutních číslech v položce za opravy budov, v Jistebníku to bylo o 200 tis. Kč více. V následujících dvou letech již výdaje za služby v Jistebníku klesaly a v roce 2010 a 2011 jsou na téměř stejné úrovni jako ve škole v Sedlnicích.

Graf 4.4: Výdaje škol za služby za období 2007-2011, Kč

[Zdroj: Výroční zprávy ZŠ Jistebník a ZŠ Sedlnice za rok 2007-2011, vlastní zpracování]

Přesto i zde jsou výdaje, které by obě školy měly zrevidovat. U školy v Jistebníku jsou nejmarkantnější rozdíly v položce za vedení účetnictví a mzdové agendy, kdy částka čtyřnásobně převyšuje stejné výdaje v Sedlnicích, také pojištění budov je řádově o 1/3 vyšší, než v Sedlnicích. U kopírování nelze položku přesně porovnat, neboť kopírovací přístroj je v Sedlnicích v pronájmu a účtuje se tak do služeb (v hodnotách kolem 45 tis. Kč ročně), kdežto v Jistebníku jej škola vlastní a výdaje jsou tak zahrnuty pouze v kancelářském materiálu a elektřině. V Sedlnicích by se měli zaměřit také na možnost snížit výdaje za telefony, které jsou oproti Jistebníku trojnásobné. Obecně by bylo vhodné za určité období provést analýzu trhu a audit smluv dodavatelů, což by mohlo vést ke snížení ceny služeb.

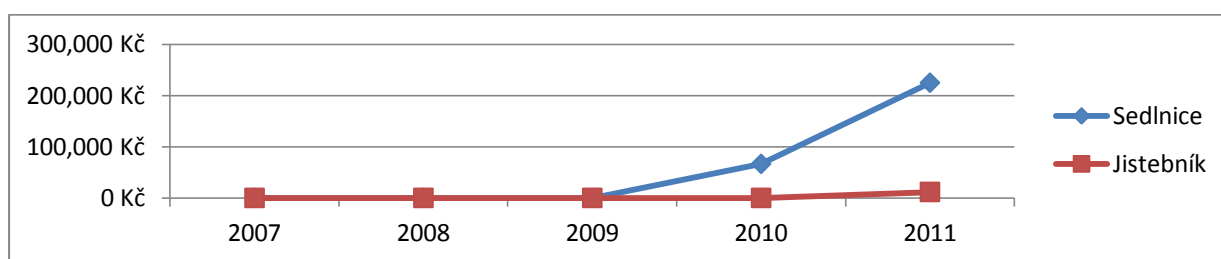
4.2.5 Odpisy

Odpisy vyjadřují opotřebení zakoupeného dlouhodobého majetku a jejich výše je daná legislativou. Proto tyto náklady nelze snížit. V Jistebníku v letech 2007–2011 nebyl ve škole odepisován žádný majetek, v Sedlnicích v roce 2007 byl poslední odpis za fototermický systém pro solární ohřev vody za 13.101 Kč, v roce 2008 byla pořízena interaktivní tabule, která se odepisuje pět let, rovnoměrně v částce 15.134 Kč.

4.2.6 Mzdy – jiné zdroje

Mzdy z jiných zdrojů souvisí s počtem žáků ve škole. Pokud je stav pod stanoveným zákonným limitem (v průměru 17 dětí na jednu třídu), musí škola požádat o výjimku obec, se kterou je spojen závazek doplatit mzdu pedagogů, která je jinak hrazena z financí MŠMT. V obci Sedlnice byla škola pod limitem ve všech sledovaných letech. V roce 2007-2009 byl ale stav jen těsně pod hranicí minima a proto se škola s obcí dohodla, že příspěvky na mzdy nebudou hrazeny. V roce 2010 a 2011 počet žáků poklesl na 111 žáků a proto již byly mzdy ze zdrojů obce financovány. Jak ukazuje graf č. 4.5, v roce 2011 byly mzdy z prostředků obce vypláceny i v obci Jistebník, neboť i zde se snížil počet žáků pod hranici 119 žáků.

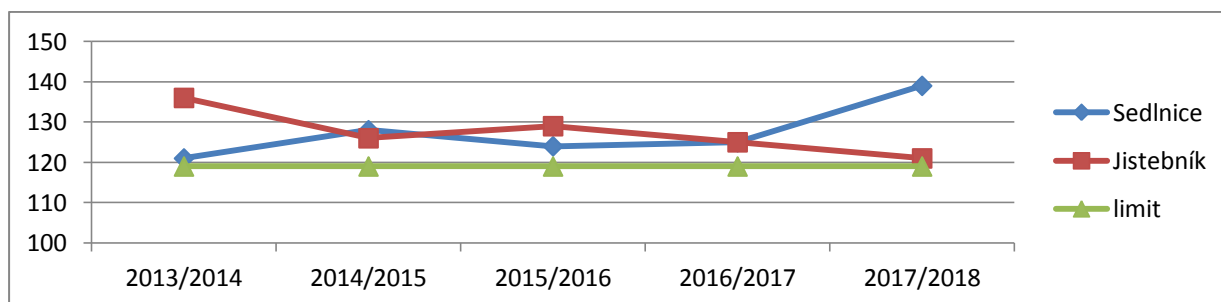
Graf 4.5: Výdaje obcí na mzdy za období 2007-2011, v Kč

[Zdroj: Výroční zprávy ZŠ Jistebník a ZŠ Sedlnice za rok 2007-2011, vlastní zpracování]

Tato položka úzce souvisí s počty narozených dětí v obci a mapuje tak výhled do dalších let. Z následujícího grafu č. 4.6 je patrné, že vyhlídky jsou optimistické. Za předpokladu, že všechny narozené děti v obci dle evidence obyvatel budou docházet do škol obcí, by se od školního roku 2013/2014 nemělo stát, že by byl počet žáků podlimitní. Pak také nebude potřeba pokrývat mzdy z prostředků obcí.

Graf 4.6: Předpokládaný počet žáků škol ve školních letech 2013/2014 až 2017/2018

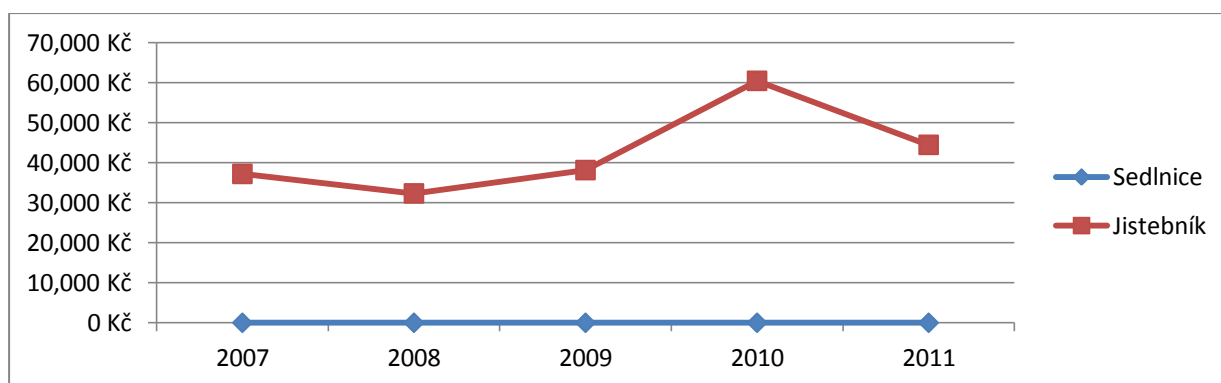
[Zdroj: Evidence obyvatel obcí Jistebník a Sedlnice za rok 2012, vlastní zpracování]

Důležitým ukazatelem, na který by se měla zaměřit obec Sedlnice, je kapacita školy, která je již několik let využívána jen z 50 %, a ani v dalších letech nelze očekávat, že se situace razantně změní. Zde by mohlo pomoci určit školu jako spádovou. Jednání již v minulých letech proběhla, zatím však bezvýsledně. Druhou možností by pak bylo přezkoumání a nová kalkulace kapacity, která by vedla ke snížení tohoto údaje.

4.2.7 Doplnková činnost

Jak bylo uvedeno v úvodu, možnosti, jak využívat hospodárně finance obcí na jejich školská zařízení jsou nejen úsporami při výdajích, ale také na straně příjmů škol. Ačkoliv školy či ostatní příspěvkové organizace nejsou primárně zřizovány za účelem zisku, mohou výnosy škol pomoci ke zlepšení jejich finanční situace. K tomu slouží možnost zřídit doplňkovou činnost, která však musí vždy navazovat na hlavní účel příspěvkové organizace a nesmí narušovat plnění hlavních účelů organizace. Z grafu 4.7 je zřejmé, že doplňkovou činnost vykonává pouze základní škola v Jistebníku, která má zřizovatelem povolenou činnost pohostinství (prodej obědů ze školní jídelny), kopírování a pronájem prostor. Průměrně ročně je výnos z těchto činností ve výši 45 tis. Kč.

Graf 4.7: Doplňková činnost škol za období 2007-2011, v Kč

[Zdroj: Výroční zprávy ZŠ Jistebník a ZŠ Sedlnice za rok 2007-2011, vlastní zpracování]

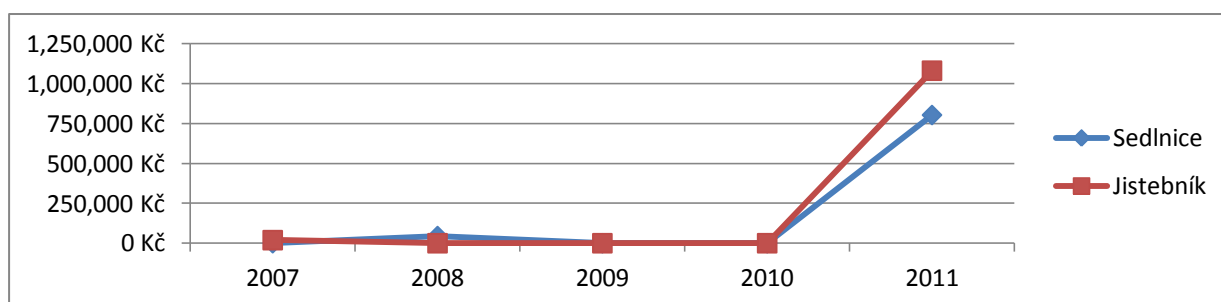
Doporučení je tak směřováno především pro obec Sedlnice, kdy zřízením doplňkové činnosti školy by mohla být pokryta část nákladů. Nabízí se zde možnost pronájmu učeben, přípravné kurzy matematiky či českého jazyka pro přijímací řízení na střední školy, večerní výuka cizích jazyků či práce na počítači. Stejně jako ve škole v Jistebníku by se mohl zvážit také prodej obědů ze školní jídelny, který v Jistebníku přináší největší výnosy.

4.2.8 Dotace z Evropské Unie, MŠMT a krajských úřadů

Další z možností, jak zmodernizovat školy a přitom nečerpat zdroje z obce, je využít dotací z Evropské unie. Ve škole v Sedlnicích využili tuto možnost v roce 2011, kdy byla schválena žádost o dotaci z projektu EU peníze školám v rámci Operačního programu Vzdělání pro konkurenceschopnost v hodnotě 802.873 Kč, které byly použity na interaktivní tabule, modernizace počítačů a doplňkové vzdělávání pedagogů, zaměřené na počítačové programy. V Jistebníku byla na stejný program poskytnuta v roce 2011 z Evropských fondů částka 900.444 Kč. Výše dotací byly odvozeny od počtu žáků ve školách. Zde byly dotace použity pro nákup učebních pomůcek, výukových programů, zakoupení dataprojektorů do učeben, doplnění mezd pedagogům a jejich další vzdělávání.

Obě školy také ve sledovaném období využily možnosti dotací z MŠMT či krajských úřadů. V Sedlnicích to byla v roce 2008 dotace na podporu čtenářství v částce 45.000 Kč, v Jistebníku v roce 2007 využili dotace z MŠMT v částce 19.270 Kč na program Státní informační politika ve vzdělávání (SIPVZ), která je dlouhodobou vládní koncepcí rozvoje informační a komunikační technologie v rezortu školství. V Jistebníku byl v roce 2011 schválen projekt Přírodní učebna je COOL, který je hrazen z investičních dotací KÚ částkou 182 tis. Kč. Souhrnné finance jsou uvedeny v grafu č. 4.8. Dotace na doplnění mezd učitelů zde nejsou zohledněny.

Graf 4.8: Dotace EU, MŠMT a KÚ za období 2007-2011, v Kč

[Zdroj: Výroční zprávy ZŠ Jistebník a ZŠ Sedlnice za rok 2007-2011, vlastní zpracování]

Vyjmenovány byly hlavní možnosti, jak uspořít náklady obcí, či naopak jak získat prostředky z jiných zdrojů, například dotacemi z EU, MŠMT, KÚ či z doplňkové činnosti. Příspěvkové organizace také mají možnost získat prostředky z vlastní činnosti, příjmy tvoří také úroky či dary, tyto položky však nijak zásadně neovlivňují hospodaření škol, proto v práci nejsou uvedeny.

5. Závěr

Bakalářská práce byla zaměřena na vývoj nákladů obcí na jejich školy a školská zařízení. Cílem práce bylo popsat a analyzovat finanční náklady dvou obcí, porovnat je a navrhnout řešení vedoucí k úsporám výdajů. K tomu bylo potřeba rozebrat i hospodaření škol, které jsou zřízeny jako příspěvkové organizace obcí. Pro komparaci byly vybrány obce Jistebník a Sedlnice z regionu Poodří a jejich základní školy.

Práce je rozdělena na část teoretickou a praktickou. První část se věnuje základní charakteristice, co je to územně samosprávná jednotka, popisuje obecná východiska pro zřizování příspěvkových organizací, právní vztahy a jejich hospodaření. S ohledem na zaměření práce je velká část věnována základnímu školství, legislativnímu rámci upravujícímu řízení školství, jejich činnosti, působnosti orgánů státní správy a samosprávy a vícezdrojovému financování.

Praktická část je zaměřena jednak na porovnání výdajů obcí Jistebník a Sedlnice, ale také jejich škol. Nejprve byly rozčleněny celkové rozpočty obcí na celkové, běžné a kapitálové. Na základě kladných výsledků běžných výdajů bylo konstatováno, že obě obce mají dostatek financí na zabezpečení provozu svých příspěvkových organizací, resp. škol a školských zařízení. Následně byly porovnány počty dětí docházejících do mateřských a základních škol a kapacita těchto zařízení. V dalších podkapitolách byly za každý rok sledovaného období roku 2007-2011 porovnány celkové výdaje obcí, které byly pro potřeby porovnání přepočteny na 1 obyvatele, s důrazem na výdaje na školy a školská zařízení. Poté byly detailně rozebrány a porovnány jednotlivé položky ve výdajích škol, které vykazovaly největší odlišnosti. Z této analýzy vyplynulo, kde jsou největší rezervy v hospodaření škol.

K dosažení cíle práce byly použity metody popisu, analýzy a komparace, které jsou shrnuty ve 4. kapitole, zabývající se zhodnocením nákladů. Zde byly nejprve porovnány průměrné výdaje obcí za posledních 5 let, které jsou opět přepočteny na 1 obyvatele. Z nich vyplynulo, jak obce investovaly do svého majetku a zvelebení obce a jakou část nákladů průměrně vynaložily na jednotlivé položky, mj. i na financování škol a školských zařízení. U obou obcí se ukázalo, že na tyto příspěvkové organizace poskytují téměř stejné procento výdajů, které zahrnují jak neinvestiční příspěvky na běžný chod škol, tak i financování investičních akcí.

Doporučení vyplývající z těchto údajů se týká přezkoumání výdajů obce Sedlnice na sdělovací prostředky, které vykazují disproporce s porovnáním ke školským zařízením.

Pak byly vyčleněny a porovnány pouze neinvestiční příspěvky obcí. Zde z výpočtů pomocí řetězového indexu vyplynulo, že příspěvky obce Sedlnice se meziročně zvyšují, ve shodě se zvyšováním cen zboží, energií a služeb. Naopak v obci Jistebník bylo zjištěno, že výše příspěvků na Základní školu TGM od roku 2009 klesá, což je v rozporu s nárůstem cen vstupů, jako jsou např. kancelářský materiál, energie a služby. Na základě těchto informací vyplynulo doporučení pro vedení obce Jistebník na možnost přehodnocení výše neinvestičních příspěvků na školu.

Dále byly v práci porovnány výdaje základních škol, které jsou hrazeny z příspěvků obcí a uvedeny rozdíly, které financování navyšují. Byly uvedeny návrhy na zlepšení, a to především v položkách za energie, služby a doplňkové činnosti.

Bakalářská práce byla koncipována tak, aby přinesla praktický užitek oběma porovnávaným obcím a jejich školám a ukázala jim možnosti, které by vedly k efektivnějšímu vynakládání prostředků.

Příspěvkové organizace nejsou zřizovány za účelem vykazování zlepšeného hospodářského výsledku, ale za účelem poskytování kvalitních služeb uživatelům, v tomto případě žákům škol. Pro poskytování dostatečné kvality vzdělávání je potřebné, aby měla organizace zajištěn objem finančních prostředků na té úrovni, aby kryly všechny náklady na její činnost a bylo možno využít prostředky i na zlepšení výuky, například pomocí počítačové techniky, nových učebních programů či názornou výukou díky pomocným materiálům. Současný stav financování školství však nemá pozitivní vývoj a proto je třeba hledat úspory, které pomohou snížit výši nákladů a které by bylo možno využít na podporu vzdělávání, pro přímé potřeby žáků.

Seznam literatury

HALÁSEK, D. *Veřejná ekonomika*. 2. vydání. Opava : Optys, 2007. 208 s. ISBN 80-85819-60-0.

HALÁSEK, D., LENERT, D. *Ekonomika veřejného sektoru (vybrané kapitoly)*. 1. vydání. Ostrava : VŠB – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA, 2008. 238 s. ISBN 978-80-248-1854-2

MADEROVÁ VOLTNEROVÁ, K., TÉGL, P. *Vztahy mezi zřizovatelem a příspěvkovou organizací ÚSC*, 2. aktualizované vydání. Olomouc : ANAG, 2011. 191 s. ISBN 978-80-7263-664-8.

NAHODIL, František et al. *Veřejné finance v České republice*. Plzeň : Aleš Čeněk, 2009. 359 s. ISBN 978-80-7380-162-5.

OCHRANA, F., PAVEL, J., VÍTEK, L. et al. *Veřejný sektor a veřejné finance – Financování nepodnikatelských a podnikatelských aktivit*. Praha : Grada Publishing, 2010. 264 s. ISBN 978-80-247-3228-2.

PEKOVÁ, J. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. 1. vydání. Praha : Wolters Kluwer ČR, 2011. 588 s. ISBN 978-80-7357-614-1.

PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., JETMAR, M. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*, 3. přepracované vydání. Praha : ASPI, 2008. 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.

PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., JETMAR, M. *Veřejný sektor – řízení a financování*. 1. vydání. Praha : Wolters Kluwer ČR, 2012. 488 s. ISBN 978-80-7357-936-4.

REKTOŘÍK, J. et al. *Ekonomika a řízení odvětví veřejného sektoru*. Praha : Ekopress, 2007. 302 s. ISBN 978-80-86929-29-3.

TOMÁNEK, P. *Veřejné finance A*. Studijní opora. Ostrava: VŠB – TU Ostrava, 2011. ISBN 978-80-248-1971-6. Dostupné v IIS

Legislativa

Zákon č. 561/2004 ze dne 24. září 2004 o předškolním, základním, středním vyšším odborném a jiném vzdělání (školský zákon), v platném znění. In: *Sbírka zákonů České republiky 2004*, částka 190, s. 10262-10324. Dostupný také z: <http://aplikace.msmt.cz/Predpisy1/sb190-04.pdf>

Elektronické zdroje

Počet žáků v základních školách. In: *Český statistický úřad* [online]. ČSÚ [23.3.2013]
Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/dyngrafy.nsf/graf/cr_od_roku_1989_skoly

Obec Sedlnice. In: *Severní Morava* [online]. Sedlnice [14.2.2013] Dostupné z: <http://www.severni-morava.cz/obec-sedlnice/>

ÚFIS – prezentace údajů ÚSC. In: *ÚFIS* [online]. Charakteristika ÚSC OÚ Sedlnice [1.11.2012] Dostupné z: http://www.info.mfcr.cz/cgi-bin/ufis/iufisusc/charakteristika.pl?ico=298352&volba_vyber=1&ic=&nao=sedlnice

Obec Jistebník. In: *Severní Morava* [online]. Jistebník [14.2.2013] Dostupné z: <http://www.severni-morava.cz/obec-jistebnik/>

ÚFIS – prezentace údajů ÚSC. In: *ÚFIS* [online]. Charakteristika ÚSC OÚ Jistebník [1.11.2012]. Dostupné z: http://www.info.mfcr.cz/cgi-bin/ufis/iufisusc/charakteristika.pl?ico=298018&volba_vyber=1&ic=&nao=jistebnik

Jistebniční hastrmánci. In: *Mateřská škola Jistebník, příspěvková organizace* [online]. Školka Jistebník [10.2.2013]. Dostupné z: <http://www.msjistebnik.websnadno.cz/>

Strategické a koncepční dokumenty. In: *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy* [online]. MŠMT [14.2.2013]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/strategicke-a-koncepcni-dokumenty-cerven-2009>

Seznam zkratek

aj.	a jiné
apod.	a podobně
č.	číslo
ČNR	Česká národní rada
ČR	Česká republika
ČŠI	Česká školní inspekce
EU	Evropská Unie
FKSP	Fond kulturních a sociálních potřeb
ha	hektar
HDP	hrubý domácí produkt
Kč	koruna česká
KÚ	krajský úřad
KZÚV	krajská zařízení ústavní výchovy
MF	Ministerstvo financí
mil.	milion
mj.	mimo jiné
MP	mzdové prostředky
MŠ	mateřská škola
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
např.	například
NIV	neinvestiční výdaje
NV	nařízení vlády
ONIV	ostatní neinvestiční výdaje
OŠ KÚ	odbor školství krajského úřadu
písm.	písmeno
popř.	popřípadě
resp.	respektive
rozp.	rozpočet
Sb.	sbírka
SIPVZ	Státní informační politika ve vzdělávání
SR	státní rozpočet
SROP	Společný regionální operační program

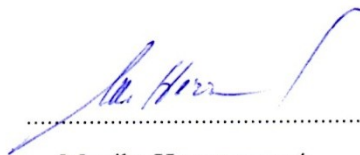
tab.	tabulka
TGM	Tomáš Garrigue Masaryk
tis.	tisíc
tj.	to je
tzn.	to znamená
tzv.	tak zvaně
ÚSC	územní samosprávný celek
VÚOŠ	Výzkumný ústav odborného školství
zam.	zaměstnanci
ZŠ	základní škola

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- беру на ве́доміі, że Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst.3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 2.5.2013

Monika Herrmannová

Seznam příloh

Příloha č. 1 Rozpočet obcí v roce 2007-2011

Příloha č. 2 Výdaje obcí v roce 2007-2011

Příloha č. 3 Hospodářský výsledek škol a školských zařízení v roce 2007

Příloha č. 4 Hospodářský výsledek škol a školských zařízení v roce 2008

Příloha č. 5 Hospodářský výsledek škol a školských zařízení v roce 2009

Příloha č. 6 Hospodářský výsledek škol a školských zařízení v roce 2010

Příloha č. 7 Hospodářský výsledek škol a školských zařízení v roce 2011

Příloha č. 1 Rozpočet obcí v roce 2007-2011

Tab. č. 1.: Celkový rozpočet obce Sedlnice v roce 2007-2011, v Kč.

obec SEDLNICE	2007	2008	2009	2010	2011
počet obyvatel	1350	1380	1400	1384	1417
Třída 1 - Daňové příjmy	10.477.362,30	12.360.516,11	10.976.154,93	12.080.789,80	12.098.621,72
Třída 2 - Nedaňové příjmy	4.143.251,66	2.891.868,68	3.592.398,77	3.946.001,89	3.721.264,78
Třída 3 - Kapitálové příjmy	493.899,00	649.199,00	5.448.783,00	4.769.290,00	107.620,00
Třída 4 - Přijaté investiční dotace	8.657.856,00	0,00	0,00	0,00	1.343.568,00
Třída 4 - Přijaté neinvestiční dotace	788.882,00	512.424,00	860.432,00	1.439.413,00	1.065.775,80
Příjmy celkem	24.561.250,96	16.414.007,79	20.877.768,70	22.235.494,69	18.336.850,30
Třída 5 - Běžné výdaje	12.539.095,40	13.475.227,80	16.107.809,80	17.309.368,06	16.731.826,82
Třída 6 - Kapitálové výdaje	1.215.561,90	711.769,48	5.325.855,68	6.442.221,48	1.624.603,70
Výdaje celkem	13.703.769,30	14.124.605,28	21.298.815,16	23.636.700,54	18.180.560,52
Saldo celk. příjmů a výdajů	10.857.481,66	2.289.402,51	-421.046,46	-1.401.205,85	156.289,78
Třída 8 - Financování	-10.857.481,66	-2.289.402,51	421.046,46	1.401.205,85	-156.289,78

[Zdroj: Výkazy FIN 2-12 obce Sedlnice za rok 2007-2011, vlastní zpracování]

Tab. č. 2: Celkový rozpočet obce Jistebník v roce 2007-2011, v Kč.

obec JISTEBNÍK	2007	2008	2009	2010	2011
počet obyvatel	1489	1494	1524	1551	1548
Třída 1 - Daňové příjmy	10.456.428,49	11.642.611,44	10.547.897,18	11.254.410,23	11.130.774,60
Třída 2 - Nedaňové příjmy	1.299.787,36	1.355.437,62	1.341.396,29	1.641.697,60	1.399.773,60
Třída 3 - Kapitálové příjmy	3.573.099,00	246.268,00	1.027.664,00	276.501,00	3.654.400,00
Třída 4 - Přijaté investiční dotace	0,00	0,00	0,00	2.418.880,00	0,00
Třída 4 - Přijaté neinvestiční dotace	570.214,00	1.926.759,00	2.168.255,00	2.521.240,00	1.299.435,40
Příjmy celkem	15.899.528,85	15.171.076,06	15.085.212,47	18.112.728,83	17.484.383,60
Třída 5 - Běžné výdaje	9.840.932,46	14.189.325,97	12.160.447,55	11.913.592,38	12.840.292,83
Třída 6 - Kapitálové výdaje	7.764.899,22	2.059.945,06	2.719.689,00	6.495.299,90	2.540.378,00
Výdaje celkem	17.563.216,68	16.235.321,03	14.796.702,55	18.399.192,28	15.358.819,83
Saldo celkových příjmů a výdajů	-1.663.687,83	-1.064.244,97	288.509,92	-286.463,45	2.125.563,77
Třída 8 - Financování	1.663.687,83	1.064.244,97	-288.509,92	286.463,45	-2.125.563,77

[Zdroj: Výkazy FIN 2-12 obce Jistebník za rok 2007-2011, vlastní zpracování]

Příloha č. 2 Výdaje obcí v roce 2007-2011

Tab. č. 1 Rozpočtové výdaje Sedlnice v letech 2007-2011

Rozpočtové výdaje Sedlnice	2007	2008	2009	2010	2011
Poz. komunikace a silniční doprava ^{a)}	99.567,50	288.144,50	1.531.171,80	1.281.356,00	353.757,00
Odpadní vody a ochrana přírody ^{b)}	684.703,00	396.449,20	246.416,78	902.338,00	438.373,00
Výdaje na základní a mat. školy ^{c)}	1.331.266,00	2.870.295,00	6.403.178,80	2.328.404,00	3.508.831,80
Kultura, tělovýchova a církev ^{d)}	5.078.743,00	3.972.056,41	4.593.653,96	6.447.834,83	5.211.816,22
Bydlení a komunální služby ^{e)}	2.449.424,93	2.661.171,94	3.548.414,08	6.777.247,69	2.465.558,27
Zastupitelské orgány ^{f)}	1.118.983,00	992.709,00	1.203.584,00	1.224.414,00	1.222.249,00
Regionální a místní správa ^{g)}	2.922.020,37	2.943.779,23	3.585.924,74	4.584.345,02	4.943.838,23
Ostatní ^{h)}	19.061,50	0,00	186.471,00	90.761,00	36.137,00
Celkem	13.703.769,30	14.124.605,28	21.298.815,16	23.636.700,54	18.180.560,52

[Zdroj: Výkazy FIN 2-12 obce Sedlnice za rok 2007-2011, vlastní zpracování]

Tab. č. 2 Rozpočtové výdaje Jistebník v letech 2007-2011

Rozpočtové výdaje Jistebník	2007	2008	2009	2010	2011
Poz. komunikace a silniční doprava ^{a)}	526.069,74	3.831.829,06	1.329.430,80	0,00	0,00
Odpadní vody a ochrana přírody ^{b)}	8.853,00	20.819,50	358.686,30	2.033.847,20	203.870,60
Výdaje na základní a mat. školy ^{c)}	9.703.651,90	1.900.000,00	1.725.700,00	1.600.000,00	1.500.000,00
Kultura, tělovýchova a církev ^{d)}	967.890,60	1.998.833,12	705.457,33	2.194.448,09	678.494,22
Bydlení a komunální služby ^{e)}	1.096.372,08	2.644.105,18	2.541.847,73	4.923.286,12	2.908.942,55
Zastupitelské orgány ^{f)}	936.713,00	970.350,00	1.023.068,00	1.003.690,00	985.006,00
Regionální a místní správa ^{g)}	3.921.657,06	4.351.522,17	6.448.155,39	5.974.812,87	8.453.503,46
Ostatní ^{h)}	402.009,30	517.862,00	664.357,00	669.108,00	629.003,00
Celkem	17.563.216,68	16.235.321,03	14.796.702,55	18.399.192,28	15.358.819,83

[Zdroj: Výkazy FIN 2-12 obce Jistebník za rok 2007-2011, vlastní zpracování]

zahrnuje skupiny:

a) Pozemní komunikace a silniční doprava

b) Odvádění a čištění odpadních vod, Voda v zemědělské krajině a Ochrana přírody a krajiny

c) Zařízení předškolní výchovy a základního vzdělávání a Ostatní zařízení související s výchovou a vzděláváním mládeže

d) Sdělovací prostředky, Ostatní činnost v záležitosti kultury a církve, Tělovýchova, Kultura, Zájmová činnost a rekreace, Činnost registrovaných církví a Ochrana památek a péče o kulturní dědictví

e) Rozvoj bydlení a bytového hospodářství, Komunální služby a územní rozvoj, Nakládání s odpady, Požární ochrana a Ochrana obyvatelstva

f) Zastupitelské orgány

g) Regionální a místní správa a Obecné příjmy a výdaje z finančních operací

h) Pojištění funkčně nespecifikované, Státní správa v oblasti hospodářských opatření, Všeobecná vnitřní správa a Ostatní činnost

Příloha č. 3 Hospodářský výsledek škol a školských zařízení v roce 2007

Tab. č. 1 Hospodářský výsledek příspěvkové organizace „Základní škola a Mateřská škola Sedlnice“ za rok 2007

ZŠ a MŠ Sedlnice 2007		Základní škola			Mateřská škola		
		rozpočet	čerpání	výsledek	rozpočet	čerpání	výsledek
dotace od zřizovatele	Spotřební materiál	875.000,00	408.252,60		235.000,00	110.333,10	
	Energie		245.365,23			61.585,77	
	Služby		232.320,10			88.214,00	
	Odpisy		13.101,00			0,00	
	Mzdy - jiné zdroje		0,00			0,00	
	Jídelna	-	-			nesleduje se zvlášť	
CELKEM zřizovatel		875.000,00	899.038,93	-24.038,93	235.000,00	260.132,87	-25.132,87
CELKEM ostatní		121.793,23	97.897,60	23.895,63	132.139,00	108.118,95	24.020,05
CELKEM doplňková činnost		-	-	0,00	-	-	0,00
Hosp. výsledek organizace		-1.256,12					

[Zdroj: Výroční zpráva ZŠ a MŠ Sedlnice za rok 2007, vlastní zpracování]

Tab. č. 2 Hospodářský výsledek příspěvkové organizace „Základní škola TGM Jistebník“ za rok 2007

ZŠ Jistebník 2007		Základní škola		
		rozpočet	čerpání	výsledek
dotace od zřizovatele	Spotřební materiál	1.300.000,00	167.026,19	
	Energie		282.844,90	
	Služby		736.985,41	
	Odpisy		0,00	
	Mzdy - jiné zdroje		0,00	
	Jídelna ZŠ		204.321,82	
CELKEM zřizovatel		1.300.000,00	1.391.178,31	-91.178,31
CELKEM ostatní		553.298,38	514.857,70	38.440,68
CELKEM doplňková činnost		277.095,50	239.891,73	37.203,77
Hosp. výsledek organizace		-15.533,86		

[Zdroj: Výroční zpráva ZŠ TGM Jistebník za rok 2007, vlastní zpracování]

Příloha č. 4 Hospodářský výsledek škol a školských zařízení v roce 2008

Tab. č. 1 Hospodářský výsledek příspěvkové organizace „Základní škola a Mateřská škola Sedlnice“ za rok 2008

Sedlnice 2008		Základní škola			Mateřská škola		
dotace od zřizovatele	Spotřební materiál	940.000,00	238.115,20		250.000,00	92.575,00	
	Energie		347.007,70			85.756,30	
	Služby		363.795,10			95.457,00	
	Odpisy		15.134,00			0,00	
	Mzdy - jiné zdroje		0,00			0,00	
	Jídelna		-			nesleduje se zvlášť	
CELKEM zřizovatel		940.000,00	964.052,00	-24.052,00	250.000,00	273.788,30	-23.788,30
CELKEM ostatní		114.795,14	90.017,00	24.778,14	138.902,00	116.047,58	22.854,42
CELKEM doplňková činnost		-	-	0,00	-	-	0,00
Hosp. výsledek organizace		-207,74					

[Zdroj: Výroční zpráva ZŠ a MŠ Sedlnice za rok 2008, vlastní zpracování]

Tab. č. 2 Hospodářský výsledek příspěvkové organizace „Základní škola TGM Jistebník“ za rok 2008

ZŠ Jistebník 2008		Základní škola		
dotace od zřizovatele		rozpočet	čerpání	výsledek
	Spotřební materiál	1.500.000,00	301.855,00	
	Energie		338.572,91	
	Služby		653.235,53	
	Odpisy		0,00	
	Mzdy - jiné zdroje		0,00	
	Jídelna ZŠ		302.672,84	
CELKEM zřizovatel		1.500.000,00	1.596.336,29	-96.336,29
CELKEM ostatní		627.960,45	570.739,96	57.220,49
CELKEM doplňková činnost		322.750,00	290.422,16	32.327,84
Hosp. výsledek organizace		-6.787,96		

[Zdroj: Výroční zpráva ZŠ TGM Jistebník za rok 2008, vlastní zpracování]

Příloha č. 5 Hospodářský výsledek škol a školských zařízení v roce 2009

Tab. č. 1 Hospodářský výsledek příspěvkové organizace „Základní škola a Mateřská škola Sedlnice“ za rok 2009

Sedlnice 2009		Základní škola			Mateřská škola		
		rozpočet	čerpání	výsledek	rozpočet	čerpání	výsledek
dotace od zřizovatele	Spotřební materiál	1.009.000,00	209.004,10		296.285,00	104.676,00	
	Energie		430.022,40			118.346,10	
	Služby		380.490,98			120.500,61	
	Odpisy		15.134,00			0,00	
	Mzdy - jiné zdroje		0,00			0,00	
	Jídelna	-	-			nesleduje se zvlášť	
CELKEM zřizovatel		1.009.000,00	1.034.651,48	-25.651,48	296.285,00	343.522,71	-47.237,71
CELKEM ostatní		100.505,23	74.741,00	25.764,23	416.784,00	369.552,40	47.231,60
CELKEM doplňková činnost		-	-	0,00	-	-	0,00
Hosp. výsledek organizace		106,64					

[Zdroj: Výroční zpráva ZŠ a MŠ Sedlnice za rok 2009, vlastní zpracování]

Tab. č. 2 Hospodářský výsledek příspěvkové organizace „Základní škola TGM Jistebník“ za rok 2009

ZŠ Jistebník 2009		Základní škola		
		rozpočet	čerpání	výsledek
dotace od zřizovatele	Spotřební materiál	1.300.000,00	188.843,23	
	Energie		475.879,60	
	Služby		464.264,40	
	Odpisy		0,00	
	Mzdy - jiné zdroje		0,00	
	Jídelna ZŠ		250.386,27	
CELKEM zřizovatel		1.300.000,00	1.379.373,50	-79.373,50
CELKEM ostatní		590.213,06	548.998,65	41.214,41
CELKEM doplňková činnost		454.572,00	416.413,36	38.158,64
Hosp. výsledek organizace		-0,45		

[Zdroj: Výroční zpráva ZŠ TGM Jistebník za rok 2009, vlastní zpracování]

Příloha č. 6 Hospodářský výsledek škol a školských zařízení v roce 2010

Tab. č. 1 Hospodářský výsledek příspěvkové organizace „Základní škola a Mateřská škola Sedlnice“ za rok 2010

Sedlnice 2010		Základní škola			Mateřská škola		
		rozpočet	čerpání	výsledek	rozpočet	čerpání	výsledek
dotace od zřizovatele	Spotřební materiál	1.190.332,00	334.175,60		484.250,00	176.317,30	
	Energie		402.180,10			251.266,20	
	Služby		395.513,10			134.903,80	
	Odpisy		15.134,00			0,00	
	Mzdy - jiné zdroje		66.489,00			0,00	
	Jídelna	-	-			nesleduje se zvlášť	
CELKEM zřizovatel		1.190.332,00	1.213.491,80	-23.159,80	484.250,00	562.487,30	-78.237,30
CELKEM ostatní		127.346,01	104.495,00	22.851,01	286.413,00	208.411,62	78.001,38
CELKEM doplňková činnost		-	-	0,00	-	-	0,00
Hosp. výsledek organizace		544,71					

[Zdroj: Výroční zpráva ZŠ a MŠ Sedlnice za rok 2010, vlastní zpracování]

Tab. č. 2 Hospodářský výsledek příspěvkové organizace „Základní škola TGM Jistebník“ za rok 2010

ZŠ Jistebník 2010		Základní škola		
		rozpočet	čerpání	výsledek
dotace od zřizovatele	Spotřební materiál	1.300.000,00	188.843,23	
	Energie		475.879,60	
	Služby		464.264,40	
	Odpisy		0,00	
	Mzdy - jiné zdroje		0,00	
	Jídelna ZŠ		262.331,44	
CELKEM zřizovatel		1.300.000,00	1.391.318,67	-91.318,67
CELKEM ostatní		642.449,56	586.578,41	55.871,15
CELKEM doplňková činnost		491.714,00	431.247,81	60.466,19
Hosp. výsledek organizace		25.018,67		

[Zdroj: Výroční zpráva ZŠ TGM Jistebník za rok 2010, vlastní zpracování]

Příloha č. 7 Hospodářský výsledek škol a školských zařízení v roce 2011

Tab. č. 1 Hospodářský výsledek příspěvkové organizace „Základní škola a Mateřská škola Sedlnice“ za rok 2011

Sedlnice 2011		Základní škola			Mateřská škola		
		rozpočet	čerpání	výsledek	rozpočet	čerpání	výsledek
dotace od zřizovatele	Spotřební materiál	1.325.000,00	305.612,66		563.000,00	318.041,00	
	Energie		368.659,17			173.900,68	
	Služby		516.445,01			144.646,70	
	Odpisy		15.134,00			0,00	
	Mzdy - jiné zdroje		225.000,00			0,00	
	Jídelna	-	-			nesleduje se zvlášť	
CELKEM zřizovatel		1.325.000,00	1.430.850,84	105.850,84	563.000,00	636.588,38	-73.588,38
CELKEM ostatní		215.528,67	103.125,80	112.402,87	288.259,00	214.670,62	73.588,38
CELKEM doplňková činnost		-	-	0,00	-	-	0,00
Hosp. výsledek organizace		6.552,03					

[Zdroj: Výroční zpráva ZŠ a MŠ Sedlnice za rok 2011, vlastní zpracování]

Tab. č. 2 Hospodářský výsledek příspěvkové organizace „Základní škola TGM Jistebník“ za rok 2011

ZŠ Jistebník 2011		Základní škola		
		rozpočet	čerpání	výsledek
dotace od zřizovatele	Spotřební materiál	1.200.000,00	142.484,06	
	Energie		478.851,28	
	Služby		520.630,51	
	Odpisy		0,00	
	Mzdy - jiné zdroje		0,00	
	Jídelna ZŠ		215.347,71	
CELKEM zřizovatel		1.200.000,00	1.357.313,56	-157.313,56
CELKEM ostatní		714.303,28	601.461,29	112.841,99
CELKEM doplňková činnost		373.449,00	328.977,43	44.471,57
Hosp. výsledek organizace		0,00		

[Zdroj: Výroční zpráva ZŠ TGM Jistebník za rok 2011, vlastní zpracování]